

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 519

**Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Bazı Kanun
ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik
Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2099) ve
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2099 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	3
- Gerekçesi	3
- Madde Gerekçeleri	5
• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu	9
• Muhalefet Şerhleri	14
• Teklif Metni	40
• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	40
• Teklif Metnine Ekli Liste	55
• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Liste	56

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Mustafa Elitaş

Kayseri

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/2099)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GEREKÇE

Üniversiteler, milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacıyla kanunla kurulmaktadır. Bu husus Anayasamızın 130. maddesinde düzenlenmiştir. Üniversiteler gelişen toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında, yeni bilgiler üretilmesinde, sağlık hizmetleri sunulmasında ve teknolojik gelişmeler gibi birçok alanda bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmakta, ülkeye ve insanlığa büyük hizmetler sunmaktadır. Üniversiteler, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplum hizmetleriyle ülkemiz ekonomisine büyük katkıda bulunmakta ve uluslararası alanda rekabet edebilecek bilgi toplumunun yetişmesine imkân sağlamaktadır. Bu bağlamda ülkemizin 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde olma hedefine ulaşabilmesi nitelikli insan kaynağı ile mümkün olacaktır.

Yükseköğretim sisteminin sorunlarına güvenilir ve ileriye dönük çözümler getirilmesi, yükseköğretim kurumlarının yüklendikleri sorumlulukları yerine getirebilmelerinde büyük önem taşımaktadır. Öğretim elemanlarının hizmet gücünden verimli bir şekilde faydalanabilmesi için yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bilindiği üzere yardımcı doçentlik kadrosu 2547 sayılı Kanun ile sisteme girmiştir. Anılan kadro, üniversitelerimizin kendi tabii ihtiyacı ve doğası sonucu değil, o günkü sorunlara pratik çözüm üretmeye yönelik olmak üzere icat edilmiştir. Yükseköğretim Kanunu'nda yer alan "yardımcı doçentlik" kadrosu "doçentin yardımcısı" şeklinde bir yanlış algı oluşturmaktadır. Bu gerçek ve dünyadaki gelişmiş yükseköğretim sistemlerinde aynı pozisyon için kullanılan ibarelerin anlamları dikkate alınarak, "Doktor öğretim üyesi" kadrosunun ihdas edilmesi uygun olacaktır. Bu nedenle Teklif ile "doktoradan sonra doçentlikten önce zorunlu bir kademe olarak kabul edilmekte olan" yardımcı doçentlik kaldırılmakta, doktor öğretim üyeliği getirilmekte ve doktorasını bitirenlerin doçentliğe geçişi kolaylaştırılmaktadır. Yapılacak düzenlemeyle doktora sonrasında öğretim üyeliğine geçiş sürecinin daha hızlı bir şekilde gerçekleşmesi mümkün olacaktır. Doktor öğretim üyesi düzenlemesi ile doçentlik sürecinde köklü değişikliklerin birlikte hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Yine okutman, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacısı kadroları öğretim görevlisi kadrolarına dönüştürülmektedir.

Ayrıca Teklif ile son yıllarda üniversite sayısının hızla artışına bağlı olarak Üniversitelerarası Kurul'un yapısı işlevsel hale getirilmekte, doktor unvanına sahip araştırma görevlilerinin ders verebilmesi sağlanmakta, tezsiz yüksek lisans ücretlerinin belirlenmesi yetkisinin Yükseköğretim Kurulundan uygunluk alınmadan doğrudan üniversitelerimiz tarafından yürütülmesi gibi düzenlemeler öngörülmektedir.

Teklif ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu, 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanunu, 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanunu ve Milli Savunma Üniversitesi ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Teklif ile akademik yükseltimelerde daha şeffaf ve sorunları giderici, merkeziyetçilikten daha uzak bir YÖK yönetimi, üniversiteleri karar alma süreçlerinde daha öne çıkaran ve onların kendi markalarını oluşturmaya ve sistemde çeşitliliğe imkan tanıyan düzenlemeler öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, yardımcı doçentlik yerine doktor öğretim üyesi kadrolarının oluşturulması nedeniyle Milli Savunma Üniversitesi ile sınıf okullarında ders görevi verilenlerin ücretine ilişkin düzenlemede gerekli değişikliğin yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan yardımcı doçentlik ibaresinin dünyadaki gelişmiş yükseköğretim sistemlerindeki anlamı ve kamuoyundaki doçentin yardımcısı şeklinde anlaşılabilirlik yanı sıra algılar nedeniyle, üç aşamalı sistem korunarak, dünyadaki doçentlik sistemleri de incelenerek düzenleme yapılmıştır. Okutman, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarının öğretim görevlisi kadrolarına dönüştürülmesi ile kadrolarda sadeleştirme yapılmıştır.

MADDE 3- Yükseköğretim Kanununun 11 inci maddesinin (a) fıkrasının birinci ve ikinci paragrafında yapılan düzenleme ile son yıllarda üniversite sayısının hızla artması karşısında işlevselliği azalan Üniversitelerarası Kurul yapısının daha işlevsel hale getirilmesi ve Yükseköğretim Kuruluna katkısının artırılması hedeflenmiştir.

Maddenin (b) fıkrasında ise Doçentlik sisteminde yapılan değişiklik nedeniyle Üniversitelerarası Kurulun görev tanımında düzenlemeye gidilmiştir.

MADDE 4- Yardımcı doçentlik sistemi yerine getirilen doktor öğretim üyesi kadrosunun atanma şartları düzenlenmiştir.

MADDE 5- Yapılan yeni doçentlik düzenlemesiyle yükseköğretim kurumlarımız kendi kurumlarındaki akademik yükseltme ve atamalarda misyonları, gelişmişlik düzeyleri ve stratejileri kapsamında, Kanunda belirlenen asgari koşulların üzerinde kriterler koyabilecekler ve kendi marka değerlerini oluşturabileceklerdir. Bu düzenlemeyle aynı zamanda doçentlik süreçleri daha hızlanacak ve muhtemel mağduriyetler engellenecektir.

Bu düzenlemenin yükseköğretim kurumlarımızın daha rekabetçi ve özerk bir yapıya dönüşümü sürecine katkı sağlanması, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki üniversitelerin de öğretim üyesi bulmasını engelleyen hususların azaltılması hedeflenmektedir.

MADDE 6- “Doçentlik ve atama”nın 24 üncü madde de düzenlenmesi nedeniyle 25 inci madde ve okutman kadrosu kaldırıldığından okutmanlara ilişkin hükümlerin düzenlendiği 32 nci madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 7 – 2547 sayılı Kanunda yer alan okutman, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacıları kadroları kaldırıldığından madde metninde değişiklik yapılmıştır.

MADDE 8- Doktoralı araştırma görevlilerine ders verme imkanı verilerek araştırma görevlilerinin öğretim üyeliği sürecine daha hazırlıklı olması teşvik edilecek, aynı zamanda öğretim üyesi temininde güçlük çekilen yükseköğretim kurumlarında ders verebilecek öğretim elemanlarının artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 9- Madde metninde belirtilen alanlardaki tezsiz yüksek lisans ücretlerinin belirlenmesi yetkisinin üniversiteye devredilmesi Yükseköğretim Kurulunda bulunan merkezi yetkinin yükseköğretim kurumlarına aktarımı amaçlanmıştır. Bu aynı zamanda konuya ilişkin süreci hızlandıracaktır.

MADDE 10- Lisansüstü tezlerin Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi bünyesinde toplanması, düzenlenmesi ve tam metin olarak araştırma hizmetine sunulması; tezlerle ilgili bibliyografik denetimin sağlanması, bilimsel bilginin etkin bir biçimde yayımı, bilimsel araştırmalarda tekrarın önlenmesi, bilimsel çalışmaların denetlenmesi ve intihal olaylarının engellenmesi, tezlere kolay ve hızlı erişimin sağlanması, ülkemizde yapılan bilimsel çalışmaların ulusal ve uluslararası alanda tanınırlık ve bilinirliğinin artırılmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca asker, emniyet, istihbarat ve güvenlik gibi konularda yapılacak lisansüstü tezler hakkında ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınması halinde söz konusu tezlerin erişime açılmaması öngörülmüştür.

MADDE 11- Mevcut sistemde doçentlik başvurusu yapmış olanların haklarının korunması amaçlanmıştır.

MADDE 12- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda teklifte yer alan düzenlemeler kapsamında gerekli ibare değişiklikleri yapılmıştır.

MADDE 13- Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda Yükseköğretim Kanununda yapılan düzenlemelere uygun olarak kadro dönüşümleri yapılmıştır.

MADDE 14-Yükseköğretim Kanununda yapılan değişiklikler kapsamında 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 3 üncü maddesinde düzenleme yapılmıştır.

MADDE 15- Doktor öğretim üyelerinin mali haklarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 16- Yükseköğretim Kanununda yapılan değişiklikler kapsamında 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda ibare değişiklikleri ile gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

MADDE 17- Yardımcı doçentlik yerine doktor öğretim üyesi kadrolarının oluşturulması, okutman kadrolarının ise öğretim görevlisi kadrosuna dönüştürülmesi nedeniyle 4566 sayılı Harp Okulları Kanunundaki “yardımcı doçent” ibareleri “doktor öğretim üyesi”, “okutman” ibareleri “öğretim görevlileri” şeklinde değiştirilmiş, ayrıca 2547 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler kapsamında doçent ve araştırma görevlileri tanımlanmıştır.

MADDE 18- Okutman kadrolarının öğretim görevlisi kadrosuna dönüştürülmesi nedeniyle buna uygun olarak Harp Okulları Kanunundaki öğretim görevlilerine ilişkin usul ve esasların yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 19- 2547 sayılı Kanunda öğretim yardımcılara ilişkin yapılan düzenleme kapsamında 4566 sayılı Kanunda araştırma görevlileri başlığı altında madde metninde değişiklik yapılmıştır.

MADDE 20- 4566 sayılı Harp Okulları Kanununda yer alan yardımcı doçentlik yerine doktor öğretim üyesi kadrolarının oluşturulması nedeniyle "yardımcı doçent" ibarelerinin "doktor öğretim üyesi" şeklinde, okutman kadrolarının öğretim görevlisi kadrosuna dönüştürülmesi nedeniyle "okutman" ibarelerinin " öğretim görevlileri" şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 21- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılan değişikliklere uygun olarak 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda değişiklik yapılması öngörülmüştür.

MADDE 22- 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda 2547 sayılı Kanuna uyum amacıyla ibare değişiklikleri yapılması öngörülmüştür.

MADDE 23- Madde ile, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununa ekli cetvelde yer alan yardımcı doçent, okutman ve uzman kadrolarının hiçbir işleme gerek kalmaksızın sırasıyla doktor öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadrolarına dönüştürülmesi düzenlenmektedir.

MADDE 24- Madde ile, 4652 sayılı Kanun kapsamında yardımcı doçent, okutman ve uzman kadrolarında bulunanların hiçbir işleme gerek kalmaksızın sırasıyla doktor öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılması düzenlenmektedir.

MADDE 25- Madde ile, yardımcı doçentlik yerine doktor öğretim görevlisi kadrolarının oluşturulması nedeniyle Astsubay Meslek Yüksek Okullarında görevli öğretim üyelerine ilişkin maddede yer alan "yardımcı doçent" ibarelerinin "doktor öğretim üyesi" şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 26- Okutman ve öğretim yardımcılara ilişkin maddelerin yürürlükten kaldırılması sebebiyle öğretim görevlileri maddesinde değişiklik yapılmıştır.

MADDE 27- Okutman ve öğretim yardımcılarını kadrolarının kaldırılması sebebiyle maddeler yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 28- Madde ile, yardımcı doçentliğin kaldırılarak doktor öğretim üyesi sistemine geçiş yapılması nedeniyle Milli Savunma Üniversitesinin yardımcı doçent ve okutman, uzman ve eğitim-öğretim planlamacıları kadrolarının sırasıyla doktor öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadrolarına dönüştürülmesi, değişiklik tarihi itibarıyla "yardımcı doçent" kadrolarında atamalı olarak bulunanların "doktor öğretim üyesi" kadrolarına, "okutman" "uzman" ve "eğitim-

öğretim planlamacısı" kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanların "öğretim görevlisi" kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılması ve okutman kadrolarında süreli olarak atanmış bulunanların öğretim görevlisi kadrolarında sözleşmeli olarak çalışmaya devam etmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca ikinci fıkrada yapılan düzenleme ile, halihazırda uzman, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta olanların durumuna açıklık getirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 29- 2547 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler kapsamında 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 8 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

MADDE 30- Yardımcı doçentliğin kaldırılarak doktor öğretim üyesi sistemine geçiş yapılması nedeniyle 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerindeki yardımcı doçent kadrolarının doktor öğretim üyesi kadrolarına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

MADDE 31- Halihazırda "yardımcı doçent" kadrolarında bulunanların bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte başka bir işleme gerek kalmaksızın "doktor öğretim üyesi" kadrolarına atanmış sayılması düzenlenmektedir.

MADDE 32- Teklif ile yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlanması amacıyla Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne tahsis edilen kadroların dönüşümüne ilişkin düzenleme yapılmıştır. Ayrıca Üniversitelerarası Kurulda kullanılmak üzere kadro ihdas edilmektedir.

MADDE 33- Bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte, halihazırda Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde "yardımcı doçent" kadrolarında bulunanların "doktor öğretim üyesi" kadrolarına ve "okutman" kadrolarında bulunanların "öğretim görevlisi" kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılması düzenlenmektedir.

MADDE 34- Teklif ile yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlanması amacıyla 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede ibare değişikliği yapılmaktadır.

MADDE 35- Mevzuatta yer alan atıflara ilişkin düzenleme yapılmış ve halihazırda uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta olanların durumuna ilişkin açıklık getirilmiştir.

MADDE 36- Yürürlük maddesidir.

MADDE 37- Yürütme maddesidir.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Esas No: 2/2099
Karar No: 10

12/2/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili ve Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ tarafından hazırlanarak 31/1/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/2/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/2099 esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 7/2/2018 tarihinde yaptığı 12 nci toplantıda Milli Eğitim Bakanı İsmet YILMAZ ile Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Üniversitelerarası Kurul, Polis Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

2/2099 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

➤ Yardımcı doçentlik kadrosunun kaldırılarak yerine “doktor öğretim üyesi” kadrosunun getirilmesi, oluşturulan bu yeni kadroya atanma şartlarının düzenlenmesi ve bu kadrolarda görev yapacak öğretim üyelerinin mali haklarının iyileştirilmesi,

➤ Öğretim elemanları kadrolarında sadeleştirmeye gidilerek okutman ile öğretim yardımcıları (uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı) kadrolarının kaldırılması ve okutman ile uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrolarında bulunanların öğretim görevlisi kadrolarına atanması ve kadroların dönüştürülmesi,

➤ Öğretim yardımcılarının kaldırılması sebebiyle öğretim elemanlarının öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve araştırma görevlileri şeklinde yeniden tanımlanması,

➤ Üniversitelerarası Kurulun yapısının ve görev tanımının değiştirilmesi,

➤ Doktor unvanına sahip araştırma görevlilerinin ders verebilmesi,

➤ Tezsiz yüksek lisans ücretlerinin Yükseköğretim Kurulundan uygunluk bildirimini alınmadan doğrudan üniversiteler tarafından belirlenmesi,

➤ 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu, 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanunu ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanunu ile Milli Savunma Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde gerekli düzenlemelerin yapılması,

öngörülmektedir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümeti temsilen Milli Eğitim Bakanı Sayın İsmet YILMAZ tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ 2018 yılında, Yükseköğretim Kurulu ve üniversiteler için bütçeden 27 milyar 761 milyon lira ayrıldığı ve ayrılan bu bütçenin toplam eğitim bütçesi içerisindeki payının yüzde 20’den fazla olduğu,

➤ Yükseköğretimde okullaşma oranının önemli düzeyde arttığı ve Türk-Japon Üniversitesi ve Milli Savunma Üniversitesiyle birlikte yükseköğretim kurumlarının toplam sayısının 187 olduğu,

➤ Yükseköğretimdeki öğrenci sayısının 7 milyon 700 binin üstünde olduğu ve Türkiye'nin Avrupa yükseköğretim alanında öğrenci sayısı sıralamasında ikinci sırada yer aldığı,

➤ Öğretim elemanı sayısının ise 150 binin üzerinde olduğu,

➤ Yükseköğretim sistemimizde son on yılda yaşanan bu büyüme süreci ile birlikte, Yükseköğretim Kalite Kurumunun oluşturulması ve üniversitelerde misyon farklılığı odaklı ihtisaslaşma gibi birçok yapısal değişikliklerin hayata geçirildiği,

➤ Üniversitelerin farklı değerler üretmesi gerektiği; bir kısmının eğitimde, bir kısmının araştırma ve teknoloji üretiminde ve diğer bir kısmının bölgesel kalkınmada katkı sağlayarak farklılaşması gerektiği; bu amaca yönelik, Bingöl Üniversitesinin tarımsal alanda, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin hayvancılık alanında, Düzce Üniversitesinin sağlık ve çevre alanında, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinin tarım ve jeotermal alanında, Uşak Üniversitesinin de tekstil, dericilik ve seramik alanında bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması projesinin pilot yükseköğretim kurumları olarak belirlendiği,

➤ Üniversitelerde misyon farklılaşması çalışmasının bir diğer aşamasının araştırma üniversitesi çalışması olduğu ve bu doğrultuda Ankara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin araştırma üniversitesi olarak belirlendiği,

➤ 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılan son değişikliklerle, Eğitim Programları Danışma Kurulu ve Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulunun oluşturulduğu, doktora sonrası araştırmacı istihdamının mümkün hâle getirildiği, devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda fiilen altı yıl çalışan öğretim üyelerine, alanıyla ilgili AR-GE niteliğinde çalışmak üzere bir yıl süreyle ücretli izin verilebilmesinin mümkün hâle getirildiği, sermaye şirketi statüsünde teknoloji transfer ofisinin kurulmasının yasal dayanağının oluşturulduğu, bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödeneklerin kullandırılmasında proje kapsamında görevlendirilecek tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrencilere burs ödenebilmesinin mümkün hâle getirildiği, organize sanayi bölgelerinde kurulan meslek yüksekokulları için öğrenci başına ilgili yükseköğretim kurumlarına eğitim öğretim desteği verilebilmesinin yasal dayanağının oluşturulduğu ve yükseköğretim kurumlarında görevlerinde kalmalarında fayda görenlerin yaş hadlerinin 75'e çıkarıldığı,

➤ Yükseköğretimde kaliteyi artırmak için başlatılan projelerden biri olan “100 Alanda 2000 Doktora” projesi kapsamında üniversitelerimize 2016-2017 bahar döneminde 1.424, 2017-2018 güz dönemindeyse 1.821 kontenjan verildiği,

ifade edilmiştir.

Sayın Bakan Teklif ile ilgili;

➤ Yardımcı doçentlik kadrosunun kaldırıldığı, yerine doktor öğretim üyeliği kadrosunun ihdas edildiği,

➤ Doktorasını bitirenlerin doçentliğe geçişinin düzenlendiği,

➤ Okutman, uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlamacılarının öğretim görevlisi kadrosuna dönüştürüldüğü,

➤ Son yıllarda üniversite sayısının artışına bağlı olarak Üniversitelerarası Kurulun yapısının işlevsel hâle getirildiği,

➤ Yapılan değişikliklerle üniversitelerin karar alma süreçlerinin daha etkin hale getirildiği ve sistem değişikliğine imkân tanındığı,

➤ Yükseköğretim Kanununda yapılan bu değişikliklere uyum sağlamak amacıyla da Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda, Harp Okulları Kanunu'nda, Polis Yükseköğretim Kanunu'nda, Aatsubay Meslek Yüksekokulları Kanunu'nda, Millî Savunma Üniversitesinde ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde gerekli düzenlemelerin yapıldığı,

bilgilerini vermiştir.

Milletvekilleri tarafından;

➤ Doçentliğe geçişte sözlü sınav aşamasının çok önemli olduğu ve kaldırılmasının akademideki kaliteyi düşürebileceği; yayın yapmakla sözlü sınav arasında bir ilişki kurulması gerektiği; dolayısıyla Üniversitelerarası Kurulun sözlü sınavı yapmaya devam etmesi gerektiği,

➤ Araştırmada yabancı dilin çok önemli olduğu, mevcut 65 puan olan yabancı dil kriterinin 55 puana düşürülmesinin doğru olmadığı; dil bilmenin, akademisyen olmanın önemli bir koşulu olduğu,

➤ Doçentlik sözlü sınavının subjektif ve etik olmayan durumlara sebep olabileceği, bu açıdan değişikliğin olumlu bir düzenleme olduğu,

➤ Doçentlik kadro ilanının yalnızca kurum ve fakülte değiştirilirken uygulanması ve tamamen o alandaki tüm akademisyenlerin başvurusuna açık olarak, genel şartları koruyarak yapılması ve ilanların da YÖK üzerinden duyurulmasının çok önemli olduğu,

➤ Teklif ile, doçentlik aşamasındaki eser incelemesinin en önemli dayanak haline geldiği, dolayısıyla nesnel ve denetlenebilir bir sistem getirilmesi ve sistemin tamamen puanlama şeklinde yürütülmesi için önlemler alınması gerektiği,

➤ Eğitim sisteminde ehliyet ve liyakatin ön plana alınması gerektiği; bunun da objektif kriterler sağlanarak mümkün olabileceği,

➤ Okutman, çevirmen ve uzman unvanlarının öğretim görevlisi unvanına dönüştürülmesinin çok yerinde bir karar olduğu,

➤ Akademisyenlerin yabancı dil yeteneklerinin geliştirilmesi konusunda YÖK'ün de sorumlu olduğu,

➤ Uluslararası akademide de söz sahibi olabilmek için en az bir yabancı dilin bilinmesi gerektiği; diğer bir ifade ile yabancı dilde okuma, anlama ve konuşma, özetle iletişim kurabilme yetisine sahip olunması gerektiği,

➤ Üniversitelerarası Kurulun bünyesinde 11 üyeli Yönetim Kurulu oluşturulduğu ve bu Kurula Üniversitelerarası Kurulun bazı yetkilerinin tanındığı; bu işleyişin uygulamada sorunlara yol açabileceği,

➤ Akademide olmanın en önemli amacının bir yandan yayın yapmak, diğer yandan da öğrenci yetiştirmek, devamında bilim insanı yetiştirmek olduğu; dışarıdan doçent olma konusunun da komisyonda ele alınması gerektiği,

şeklinde görüş, eleştiri ve değerlendirmeleri müteakiben Hükümeti temsilen Milli Eğitim Bakanı Sayın İsmet YILMAZ tarafından yapılan cevabi açıklamalarda;

➤ Doktor öğretim üyesi atamasının rektör tarafından ilgili birimlerin de görüşü alınarak yapılacağı için atamaların keyfi olmasının mümkün olmadığı,

➤ Yükseköğretim kurumları tarafından objektif ve denetlenebilir ilave şartların konulabileceği; objektif ve denetlenebilir bu koşulların yargı denetimine de açık olduğu,

➤ Doçentlik jürisinin, doçent adayı için ayrıntılı ve gerekçeli kişisel rapor hazırladığı ve bu rapor esas alınarak Üniversitelerarası Kurulun doçentlik unvanını verdiği, dolayısıyla keyfiliğin mümkün olmadığı,

➤ Mevcut yardımcı doçentlerin hiçbir işleme gerek kalmaksızın doğrudan doktor öğretim üyesi kadrosuna atandığı,

➤ Üniversite mezunu işsizlere ilişkin Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulunun oluşturulduğu; bu çerçevede fakülte ve bölümler ile kontenjanlar belirlenirken sektörden, sivil toplumdaki (birliklerden) ve esnaf odalarından da görüş alınacağı,

ifade edilmiştir.

Komisyonunda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin;

➤ Çerçeve 1, 2 ve 3 üncü maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 4 üncü maddesi, doktor öğretim üyesi atamalarında değerlendirmenin bilimsel bir jüri tarafından yapılması amacı doğrultusunda (a) fıkrasında yapılan değişikliklerle kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 9 uncu maddesi ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarındaki alan kısıtının kaldırılması amacı doğrultusunda birinci fıkrada yapılan değişikliklerle kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 10 uncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 11 inci maddesi yapılmakta olan düzenleme ile işlevsiz kalacağı için metinden çıkarılmış ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

➤ Çerçeve 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri, sırasıyla 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 17 nci madde, öğretim yardımcısı kadrosunun 2547 sayılı Kanunda yapılacak değişikliklerle kaldırılacağı için bu düzenleme ile uyumlu olarak 4566 sayılı Harp Okulları Kanununda değişiklik yapılması amacı doğrultusunda değişikliklerle 16 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 18, 19 ve 20 ncı maddeleri sırasıyla 17, 18 ve 19 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 21 inci maddesi 4652 Sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda 2547 sayılı Kanunda yapılacak değişikliklerle uyumlu olarak öğretim yardımcıları ibaresinin çıkarılması ve öğretim elemanları tanımına araştırma görevlilerinin de eklenmesi amacı doğrultusunda değişikliklerle 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ve 37 nci maddeleri sırasıyla 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ve 36 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, Teklifin tümü oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Ayrıca oluşturulacak metnin kanun dili ve tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir. Metnin tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş, metinden çıkarılan 11 inci madde doğrultusunda maddeler teselsül ettirilmiştir ve metnin tümü redaksiyona tabi tutulmuştur.

İçtüzük'ün 45 inci maddesi hükmü uyarınca, Teklifin Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla İstanbul Milletvekili Hüseyin BÜRGE, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif YILMAZ, Sakarya Milletvekili Mustafa İSEN ve Konya Milletvekili Leyla ŞAHİN USTA özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Emrullah İşler</i>	<i>Burhanettin Uysal</i>	<i>Hüseyin Bürge</i>
Ankara	Karabük	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Akif Yılmaz</i>	<i>İsrafil Kışla</i>	<i>Ali Aydınhoğlu</i>
Kocaeli	Artvin	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>İsmet Uçma</i>	<i>Ekrem Erdem</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Nurettin Aras</i>	<i>İmran Kılıç</i>	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>
Iğdır	Kahramanmaraş	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Leyla Şahin Usta</i>	<i>Mustafa İsen</i>	<i>Nazım Maviş</i>
Konya	Sakarya	Sinop
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyhun İrgil</i>	<i>Gaye Usluer</i>	<i>Bülent Yener Bektaşoğlu</i>
Bursa	Eskişehir	Giresun
(Muhalefet şerhli)	(Muhalefet şerhli)	(Muhalefet şerhli)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Ali Balbay</i>	<i>Mahmut Toğrul</i>	<i>Kamil Aydın</i>
İzmir	Gaziantep	Erzurum
(Muhalefet şerhli)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)

Muhalefet Şerhi

2/2099 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda esaslan görüşülmüştür.

37 Maddeden oluşan Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 11 inci maddesinin teklif metninden çıkarılması ile 36 madde olarak komisyondan geçmiştir.

Kanun Teklifinin Gerekçesinde yer verilen amacın, üniversitelere ayrılan kaynağı artırmadan, her yıl üniversitelere alınan öğrenci sayısını artırmayı durdurup, öğrenci kontenjanlarının belirlenmesinde öğrenci alacak bölümlerin öğretim elemanı sayısını, dersliklerin kapasitesini ve diğer imkânları dikkate alarak oluşturulacak objektif kriterler belirlemeden, öğretim elemanlarının çalışma koşullarını iyileştirmeden, onların kendilerini akademik bakımdan geliştirmeleri bağlamında olanaklarda iyileştirme yapmadan, sadece unvan/isim değişikliğiyle, doktor araştırma görevlilerine ders verdirerek gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

Modern dünyada toplumları ve o toplumun bir parçası olan emekçileri ilgilendiren her yeni düzenleme daha iyiye, ileriye ve gelişmeye katkı sağlayıcı muhteva ile ele alınmalıdır. Yapılacak yeni düzenlemelerin kazanılmış hakları koruması, yeni hak kayıplarına yol açmaması ve var olanı ileriye taşınması gerekmektedir. Cumhurbaşkanının 2017 yılının Temmuz ayında yardımcı doçentliğin kaldırılmasına ilişkin yaptığı açıklamaların ardından, YÖK hemen bir komisyon marifeti ile konu üzerinde çalışılmaya başlandığını kamuoyuna duyurmuştur. Ancak bu husus ile ilgili hiçbir ön çalışmanın yapılmadığı, Cumhurbaşkanının açıklamalarından sonra bir komisyon kurularak bazı çalışmalar yapıldığı bilinmektedir. Yeni düzenleme ile ilgili tüm paydaşların katılımının sağlandığı, farklı görüşlerin alındığı bir ön çalışma yapılmış olsa idi aksayan yanların düzeltilmesi daha hızlı ve etkin olacaktı. Tüm bu olumsuzluklara karşın Cumhuriyet Halk Partisi yapıcı eleştirilerini sürecin tüm aşamasında ilgili kişi ve kurumlara bildirerek yasa metnine katkı yapabilmek için olağanüstü bir gayret içerisinde olmuştur. Bazı görüşlerin dikkate alındığı görülmekle birlikte, ortaya çıkan yeni teklif metninde birçok sorunlu bölümün olduğu tarafımızca tespit edilmiş, komisyon aşamasında da tutanaklara yansdığı hali ile dile getirilmiştir.

Cumhurbaşkanı farklı tarihlerde yaptığı açıklamalarda özetle “...Yardımcı doçentliğin sadece bir siyasi karar olduğunu dile getirdik. Dedik bir öyle bir adım atalım ki, ara unvanı ortadan kaldırıp **doktoradan doğrudan doçentliğe geçilmesini temin edecek çalışma yapalım**. Büyük ihtimalle önümüzdeki hafta parlamentoya gönderilecek. Doktoradan sonra bir de yardımcı doçentlik olmayacak. Doktoradan sonra kazanan doçentliğe gidecek.” ifadelerine yer vermiştir.

Aslen durum Sayın Cumhurbaşkanının ifade ettiği şekilde değildir. Doktoradan sonra yardımcı doçentlik kadrosuna atanmaksızın doçentliğe doğrudan başvuru zaten mümkün olabilmektedir. Yardımcı doçentlik, doçentlik öncesi bir ara akademik kadro olup, aynı zamanda öğretim üyeliğine geçiş ve gelişim süreci olarak da adlandırılabilir.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonundan geçen Kanun teklifine genel olarak bakıldığında yardımcı doçentliğin sadece kadro unvanının (diğeri bir deyişle adının) değiştirildiği görülecektir. Cumhurbaşkanının söylemleri ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen Kanun teklifinin getirdikleri bu yönü ile tamamen çelişmektedir.

Yardımcı doçentlik görünürde kaldırılmış olsa da sadece unvanın adı değiştirilmiştir. Yine akademik yaşamın ilk aşaması olarak yardımcı doçentlik kadro unvanı yerine, adı değiştirilen “Doktor Öğretim Üyesi” kavramı yer bulmuştur. Mevcut düzenleme ile yardımcı doçent, uzman, okutman, çevirici, eğitim öğretim yardımcısı kadrosunda bulunanların “Doktor Öğretim Üyesi/görevlisi” kadrolarına atanmaları öngörülmüştür. Cumhurbaşkanı yine kandırılmış mıdır? Yoksa akademi mi kandırılmak istenmektedir?

Kanun teklifinin içeriğine bakıldığında;

- 2547 sayılı Kanunun tanımlar maddesi değiştirilerek, yardımcı doçentlik yerine “Doktor Öğretim Üyesi” kadrosu ihdas edilmektedir. Bu değişiklikten anlaşıldığı kadarı ile yardımcı doçentlik ile ilgili sadece isim değişikliği yapılmaktadır. Yardımcı doçentlik’in kaldırılarak yerine “doktor öğretim üyeliği”nin getirilmesi, yükseköğretimde yaşanan sorunların çözümünde, eğitimde, bilimsel yayın ve araştırmalarda kalitenin artırılmasında belirleyici hiçbir bir etkiye sahip değildir.

Yükseköğretimin temel sorunları çözüm beklerken, bu sorunların çözümüne yönelik esaslı çareler üretilmeden, sadece unvanın isim değişikliğinin akademiye bir yararı olmayacağı ortadadır. Kaldı ki, “doktor öğretim üyesi” kabul edildiğinde, sanki doktor olmayan öğretim üyesi de varmış gibi yanlış bir algı ortaya çıkacaktır. Hâlbuki öğretim üyeliğinin temel şartı zaten doktora öğrenimini tamamlamış ve doktor unvanını kazanmış olmaktır. Yukarıda açıklanan nedenlerle, yardımcı doçent unvanının isminin değiştirilmesi zorunluluğu/gerekliliği bulunmamaktadır.

Teklifin 4 üncü maddesine bakıldığında ise “Doktor Öğretim Üyesi” kadrosuna atama yöntemi tanımlanmıştır. Doktor Öğretim Üyesi kadrolarının rektörlüklerce ilan edilmesi ve rektör tarafından atamaların yapılması yine bu kadroların siyasallaşmasına ve sadece siyasi iradeye yakın olduğu düşünülen bireylerin atanmasına neden olacaktır. 4 üncü madde ile Yükseköğretim kurumlarına, “Doktor Öğretim Üyeliğine” alımlarda EK KOŞULLAR” belirleme yetkisi şaibeli alımları arttıracaktır. Bilindiği gibi rektörler seçimle değil, doğrudan Cumhurbaşkanının ataması ile iş başına gelmektedir. Son yıllarda yaşananlar ve yaşanmakta olanlar atama ile iş başına gelen rektörlerin siyasi baskıların etkisi altında kalacağını göstermektedir. Şahıslara özel koşullar belirlenerek tarafgir atamalar çığ gibi büyüyecektir. Ayrıca kanun metninde ifade edilen EK KOŞULLAR ibaresi sübjektif ölçütler belirlenmesinin önünü açacaktır. Anayasa, TBMM’ye yasama erkini, netice itibarıyla, kamu yararını sağlamak üzere vermiştir. Yapılan yasama işlemlerinin, kamu yararı amacına değil, öznel (subjektif) amaçlara yönelik olarak yapılması halinde ise yasama yetkisinin saptırıldığı belirtilmektedir. Madde metninde yer alan “EK KOŞULLAR BELİRLEYEBİLİR” ibaresi belirsiz bir ifadedir. Halbuki hukuk devleti olmanın birincil koşulu düzenlemelerin belirli olması anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri de “belirli ilkesi”dir. Belirlenecek olan koşulların şekli net olarak açıklanmamıştır. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirli ve öngörülebilir kurallara bağlanmaksızın verilen yetkiler hukukî güvenlik sağlayamayacağı için Anayasa’nın 2’nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine

aykırılık teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra, Kanunlar nihayetinde, devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülebilmesi için gerekli olan hukuksal alt yapıyı oluşturmak, kamu yararını gerçekleştirmek ve uygulanmak amacıyla çıkarılır. Devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülmesine engel olan, kamu yararına amacı taşımayan, kamu hizmetinin nitelikleriyle bağdaşmayan, hak, hukuk ve adalet anlayışına aykırı, makul olmayan ve uygulanabilirliği bulunmayan bir düzenlemenin, Anayasanın 2'nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi ile de bağdaştırılması imkânsızdır.

Anayasa Mahkemesi, "hukuk devleti" ilkesini; hukuk güvenliği, kamu yararı, yasaların öngörülebilir olmaları ölçütleriyle birlikte açıkladığı kararında şu tespitlerde bulunmuştur: "Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, her eylem ve işlemi hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu güçlendirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumları benimsemeyen, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, yasaların üstünde Anayasa'nın ve yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir. (Anayasa Mahkemesi'nin 28.1.2004 Tarihli ve 2003/86 Esas, 2004/6 Karar sayılı Kararı, Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, Sayı:40, 2. Cilt, Ankara-2005, sh.486). İlkesine yer vermiştir. Bu açıdan da bakıldığında yapılan düzenlemelerin Anayasa'ya aykırılık içermemesi gereklidir.

Mevcut durumda, yardımcı doçent olarak atanmak için, adayın yabancı dil sınavında başarılı olması aranmaktayken, Kanun Teklifinde "doktor öğretim üyesi" atanmak için böyle bir koşul aranmamaktadır. Önceki Kanun Teklifinde de, doktor öğretim görevlisi atanabilmek için, YÖK tarafından kabul edilen bir merkezi yabancı dil sınavından asgari 55 puan almış olmak zorunlu kabul edilmişti. Önceki Kanun Teklifinden 15 gün sonra TBMM Başkanlığı'na sunulan bu Kanun Teklifinde, doktor öğretim üyesi için asgari yabancı dil puanı aranmamıştır. 15 günde ne değişmiştir de, atamanın yapılabilmesi için asgari yabancı dil puanı şartından vazgeçilmiştir. Bilim evrenseldir. Akademik iletişimin uluslararası arenada sağlanabilirliği - okuma, anlam ve konuşma- en az bir yabancı dilin bilinmesi ile mümkündür. Uluslararası düzeyde nitelikli bilimsel çalışma ve yayınların yapılmasında yabancı dil önemli/zorunlu olduğu dikkate alınarak; "doktor öğretim üyesi" atanmak için de, doçentlik başvurusunda aranan asgari yabancı dil puanı şartı aranmalıdır. Ayrıca bilim insanlarının uluslararası alanda inceleme ve araştırma yapabilmesi için iyi düzeyde dil bilmeleri hayati önem taşımaktadır. Dil şartının kaldırılması eğitimin niteliğini, kalitesini ve sürekliliğini tartışmalı hale getirecektir. Bu nedenle yardımcı doçentliğe alımlarda olduğu gibi dil şartının aynen uygulanması yukarıda bahsi geçen tartışmaların önünü kesecektir.

İlan edilen "doktor öğretim üyesi" kadrosuna, en çok 4 yıl süre ile atama yapılabilecektir. Adayın, asgari ne kadar süreyle "doktor öğretim üyesi" olarak atanabileceği şeklinde bir düzenlemeye Kanun Teklifindeki ilgili hükümden yer verilmemiştir. Mevcut durumda ise, yardımcı doçentler her seferinde üçer yıllık süreyle atanabilmektedir. Bu durumda, Kanun Teklifindeki düzenleme esas alındığında, örneğin 6 ay için doktor öğretim üyesi olarak atanabilecek iken, aynı şey mevcut durumda bir yardımcı doçent ataması için söz konusu değildir. Bu düzenleme, gerek ilk atamada gerek yeniden atamalarda, atamayı çok kısa sürelerle yaparak "doktor

öğretim üyeleri "ne baskı yapılmasına yol açabilecektir. İlgili yükseköğretim kurumunun belirleyebileceği ek koşulların, "sadece ilk atamada mı aranacağı yoksa atamanın yenilenmesinde de mi aranacağı konusunda da Kanun Teklifinin ilgili maddesinde açıklık bulunmamaktadır.

Yardımcı Doçent atamalarında yabancı dil puanına ek olarak, en az 1 'i başka bir üniversiteden olmak üzere bilim jürisinin oluşması akademik denetlenebilirlik ve kadrolaşmanın önüne geçilebilmesi için önem taşımaktadır.

Teklif metninin bu bölümünün mevcut hali ile kabul edilmesi mümkün değildir. Yardımcı doçentlik ile ilgili yapılan değişiklik mevcut sorunları çözmediği gibi yeni sorunların ortaya çıkmasına da neden olacaktır.

Bunun yanı sıra mevcut durumda yardımcı doçentler, bir öğretim üyesi olarak, kadro ve unvanlarının gerektirdiği görevleri yerine getirmektedirler.

Bunun karşılığında, yardımcı doçentler, profesör ve doçent unvanlı öğretim üyelerinden daha az ücret almakla birlikte iş güvencesinden de yoksundur. Yardımcı doçentler, her atama döneminde sona eren ve yenilenen belirli sürelerle (üç yıllık sürelerle) çalışmakta, her bir atama döneminde eserleri doçent ve profesörlerden oluşan akademik jüriler tarafından değerlendirmeye alınmaktadır: DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDEKİ YARDIMCI DOÇENTLER, PROFESÖR VE DOÇENTLERİN AKSİNE, DEVLET MEMURLUĞU GÜVENCESİNDEN YOKSUNDUR; DAİMİ BİR KADROYA SAHİP DEĞİLDİR.

Üniversitelerde eğitim-öğretim faaliyetlerinin önemli bir kısmını yerine getiren, bir yandan da akademik anlamda gelişimi için çaba harcayan yardımcı doçentlerin, yukarıda belirtilen iş güvencesine-daimi kadroya kavuşturulması, belirli sürelerle yeniden atama/sözleşmesinin yenilenmesi zorunluluğunun ortadan kaldırılması gerekir. Kanun Teklifiyle getirilmek istenilen düzenlemede, bu yönde esaslı bir iyileşme sağlayacak hiçbir hükmün yer almadığı görülmektedir.

- Teklif metninin 3 üncü maddesinde üniversitelerarası kurul içerisinde 11 kişiden oluşan bir yönetim kurulu oluşturuluyor. Yönetim kuruluna Üniversitelerarası Kurulun Yükseköğretim Kuruluna üye seçme yetkisi dışındaki tüm yetkilerini devredebilmesi öngörülüyor. Yetki devri işlere pratik çözüm bulmak gibi görünse de Üniversitelerarası Kurulun nispeten demokratik yapısına aykırıdır. Özellikle doçentlik kriterlerini belirlemek, sınav jürilerini belirlemek gibi önemli konular şaibeli hale gelecektir. Üniversitelerarası Kurulun nerdeyse tüm yetkilerinin devredilmesi üniversitelerarası Kurulun oluşum yapısına aykırıdır. Bu nedenle siyasallaşmanın önüne geçilmesi ve objektif atama/alımların yapılabilmesi için ilgili maddede yapılacak düzenlemenin tekrar gözden geçirilmesi doğru bir yöntem olacaktır. Ayrıca oluşturulacak yönetim kurulunda tüm alanların eşit temsil edilmesi gerekmektedir. Mevcut oluşturulacak yönetim kurulunda bu husus gözden kaçırılmıştır.

Yükseköğretimle ilgili hükümde görüleceği üzere çok önemli görevleri olan, üniversitelerimize, yükseköğretimde eğitim-öğretime, bilimsel çalışmalara yön veren/çerçeve çizen, bu konulardaki ilkeleri/esasları belirleyebilen, ülkemizdeki üniversite sayısının iki katı sayıdaki üyeden oluşan Üniversitelerarası Kurulun (ÜAK),

neredeyse tüm görevlerinin, 11 profesörden oluşacak bir Kurula devredilmesine imkân tanıyan bu hüküm Kanun Teklifi metninden çıkarılmalı ya da aşağıda yer verdiğimiz öneri çerçevesinde hükümde değişikliğe gidilmelidir.

Kanun Teklifi hükmünün bu haliyle kabul edilmesi durumunda, örneğin, Kanun Teklifinin ana konusunu oluşturan doçentlik süreciyle ilgili olarak da, ÜAK'nin yetkileri bu Kanun Teklifiyle oluşturulmak istenilen 11 kişilik ÜAK Yönetim Kuruluna devredilebilecektir ki, bu da kabul edilemez.

Yeni Kanun Teklifiyle, ÜAK Yönetim Kurulu üyelerinin 1 yıl için seçileceği, tekrar seçilebileceği düzenlenmektedir. Bu hüküm de Yönetim Kurulu oluşumunun büyük çoğunluğuyla her yıl değişeceği, bazı üyelerin de –üst sınır olmaksızın- üye olarak kalmaya devam edebileceği anlamına gelmektedir. ÜAK'ın neredeyse tüm görevlerinin devredilebileceği bir Kurulun oluşumunun her yıl büyük ölçüde değişmesi, ÜAK Yönetim Kurulu'nun görevini, sürekliliği sağlayarak ve gereği gibi yerine getirmesini zorlaştıracak bir husustur.

ÜAK Yönetim Kurulu oluşturulması yönündeki Kanun Teklifi hükmü kabul edilse bile, hükmün yükseköğretim “üst kuruluş”larından biri ve akademik bir organ olan ÜAK'ın görevlerinin-yetkilerinin, ÜAK Yönetim Kurulu'na bu şekilde kapsamlı devrini öngören kısmının kanunlaşmasına izin verilmemelidir.

Bir üniversitenin Yönetim Kurulu bile, rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur (2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, m. 15). Görüldüğü gibi, Üniversite Yönetim Kurulu, ilgili üniversite içindeki tüm fakültelerin dekanlarının temsil edildiği bir organdır ve akademik değil, sadece idari görevleri yerine getirmektedir. Akademik bir organ olan Üniversite Senatosunun, neredeyse tüm görevlerini/yetkilerini, idari bir organ olan Üniversite Yönetim Kuruluna devretmesi gibi bir durum -yerinde olarak- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda düzenlenmemiştir.

Kanun Teklifiyle yapılmak istenilen düzenlemeyle, ÜAK'ın daha işlevsel hale getirilmesi değil, ÜAK yerine onun görevlerini yerine getirmek/yetkilerini kullanmak/bir nev'i onun yerini almak üzere (sadece 11 üyeden oluşan) başka bir organın oluşturulmak istenmesi söz konusudur.

Bu tür neredeyse tüm den görev/yetki devri, yüzlerce üyeden oluşan ÜAK'ın yerini, 11 kişiden oluşan bir Kurulun (ÜAK Yönetim Kurulu) alması, daha doğru bir ifadeyle, ÜAK'ın fiilen lağvedilerek, yerine başka bir organın oluşturulması anlamına gelir. Bu tür bir değişikliğin, ÜAK'ın oluşturulma amacına uygun olmadığını görmek ve pek çok sakıncasının olacağını öngörmek gerekmektedir.

Akademik bir organ olan ÜAK'ın “akademik görevleri”, Kanun Teklifiyle oluşturulmak istenen ve idari bir organ olması gereken ÜAK Yönetim Kurulu'na devredilmemelidir.

- Teklifin 5. Maddesi ile Doçentlik ve Atama sistemi düzenlenmiştir. Getirilen yeni sistemde doçentlik sözlü sınavının kaldırılması ve yabancı dil barajının 55'e çekilmesi önemli değişikliklerin başında gelmektedir.

Teklifte ÜAK tarafından adayın yayınları incelenecek ve bu hususta rapor hazırlanacaktır. Adayı görmeden sadece yayınları üzerinden değerlendirerek bir yargıya varmak doğru bir yöntem değildir. Söz konusu jüri üyeleri eserler üzerinden değerlendirme yapacak, bir araya gelmeleri de söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle raporlar, ÜAK'de toplanacak ve değerlendirilerek, doçent unvanı doğal olarak ÜAK tarafından kararlaştırılacaktır. Ayrıca yayınların başkaları tarafından hazırlanma ihtimalleri ve intihal olaylarının yaşanma olasılığı artacaktır. Ülke genelinde yaşanan olaylar düşünüldüğünde, doçent adayını görmeden rapor yazma ve değerlendirme yönteminin doğru olmadığı görülecektir. Kanun Teklifinde, jüri üyelerinin adayın yayın ve çalışmalarını değerlendirmesinden söz edilmektedir. Mevcut durumda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda ise, jüri üyelerinin, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirecekleri hükmü bulunmaktadır. Bu iki hüküm arasındaki fark dikkate alındığında, Kanun Teklifindeki hükmün uygulamasında, jüri üyelerinin adayın yayın ve çalışmalarının GENEL bir değerlendirilmesiyle yetinmesi yeterli mi kabul edilecektir? Bu konuda bir açıklık bulunmamaktadır. Bu nedenle doçentlik ve atama maddesi yeniden düzenlenmelidir.

Ayrıca, akademik kariyerler biraz usta çırak ilişkisiyle de yapılmaktadır. Bireyler üniversiteye girdiği daha ilk günden itibaren bir danışman edinir/atanır. Öğrenciler Yüksek Lisans ve Doktora öğrenimlerinde de yine bir tez hocasının yönetiminde bu çalışmaları yürütürler. Bu süreçte öğrenciler kendilerini bir çalışma grubunun içerisinde bulur ve o grubun geçmişten getirdiği kültürle yoğrulurlar. Birlikte çalışmanın, üretmenin hazzını, önceleri grubun acemi elemanı (çırak), sonraları ise kıdemlisi (usta) olarak, alır ve edindiği kültürü sonraki nesillere aktarırlar.

Bu süreçte bilim insanları tek başlarına yayın yapabildikleri gibi diğer bilim insanlarıyla ortak yayın da yaparlar. **Doçentlik sözlü sınavının amacı; bir yandan adayın alan ile ilgili temel düzeyini ölçmek iken diğer ve belki de en önemli amacı makalelerde ismi yer alan adayın bu konudaki hâkimiyetini ölçmek ve ahbap-çavuş ilişkisi ile hak etmedik isimlerin makalelere yazılmasının önünde caydırıcı bir rol oynamaktır.** Doçentlik sözlü sınavı basit anlamda bir mülakat değildir. En az 90 dakika süren ve adayın ayrıntılı olarak değerlendirildiği ve beş kişilik jüri tarafından yapılan akademik bir sınavdır. Doçentlik sınavlarında istenmeyen münferit olayların yaşandığı olmuştur. Bunların sayısı son derece azdır. Bunu gerekçe göstererek sözlü sınavı tamamen kaldırmak, pıreye kızıp yorgan yakmak ve sistemi suiistimallere daha da açık hale getirmek anlamına gelir. Bilimsel eğitimden yana olan, bilimi ve akademik özgürlüğü savunan tüm kurum, kuruluş ve siyasi partilerin doçentliği kolaylaştıran ancak bunu yaparken sistemi bozan ve yozlaştıracak olan düzenlemelere destek olması değil tam tersine karşı çıkması doğru bir yol olacaktır. Doçentlik sözlü sınavının mevcut şekli ile kaldırılması yerine objektif ölçütleri olan bir merkezi bilim sınavının getirilmemesi doçentlik alımlarını nitelik açısından sakatlayacaktır. Sözlü sınavın kaldırılması halinde objektif kriterler içeren bir merkezi bilim sınavı uygulamaya konmalıdır. Aksi halde sözlü sınav uygulamasına devam edilmelidir.

Bunun yanı sıra yükseköğretim kurumlarına doçentlik alımlarında EK KOŞUL belirleme ve bu ek koşullar içerisinde sözlü sınav yapma yetkisi verilmiştir. Öncelikle “Doktor Öğretim Üyesi” alımları ile ilgili bölümde değinildiği gibi madde metninde yer alan “EK KOŞULLAR BELİRLEYEBİLİR” ibaresi belirsiz bir ifadedir. Halbuki hukuk devleti olmanın birincil koşulu düzenlemelerin belirli olması anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri de “belirlilik ilkesi”dir. Belirlenecek olan koşulların şekli net olarak açıklanmamıştır. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirli ve öngörülebilir kurallara bağlanmaksızın verilen yetkiler hukukî güvenlik sağlayamayacağı için Anayasa’nın 2’nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra, Kanunlar nihayetinde, devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülebilmesi için gerekli olan hukuksal alt yapıyı oluşturmak, kamu yararını gerçekleştirmek ve uygulanmak amacıyla çıkarılır. Devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülmesine engel olan, kamu yararına amacı taşımayan, kamu hizmetinin nitelikleriyle bağdaşmayan, hak, hukuk ve adalet anlayışına aykırı, makul olmayan ve uygulanabilirliği bulunmayan bir düzenlemenin, Anayasanın 2’nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi ile de bağdaştırılması imkansızdır. Bu açıdan bakıldığında yapılan düzenleme Anayasa’ya aykırılık teşkil etmektedir.

Ayrıca sözlü sınav olması halinde jürinin Üniversitelerarası Kurul tarafından oluşturulması doğru bir uygulamadır. Ancak sözlü sınav olmaması halinde jürinin rektör ya da ilgili birim yöneticisi tarafından oluşturulacak olması doğru bir uygulama değildir. Atamaların siyasallaşmasına ve sübjektif kriterlerle değerlendirme yapılmasına neden olacaktır. Kanun Teklifiyle, merkezi olarak, ÜAK’den doçent unvanı almak için aranmayan sözlü sınav koşulu, doçent unvanını almış bir kişinin doçentlik kadrosuna atanabilmesi için ilgili yükseköğretim kurumunun belirleyebileceği ek koşul çerçevesinde kabul edilerek getirilebilmektedir. Bu, mevcut durumun daha da karmaşık hal almış şekilde devamı anlamına gelmektedir. Kanun Teklifi bu haliyle yasalaşırsa, uygulamada bazı yükseköğretim kurumları, doçent olarak atama aşamasında sözlü sınav yapacak, bazıları yapmayacaktır. Bu da doçent olarak atanma sürecinde adayların adil olmayan farklı koşullara tabi olmasına yol açabilecektir. Ayrıca iki adayın sözlü sınavı geçtiği ve doçent kadrosuna atanamayanın, daha sonra açılan bir doçentlik kadrosuna atanmak için tekrar başvurduğu durumda, tekrar sözlü sınava girmesi ihtimalinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca rektör ya da ilgili birim yöneticisinin sadece hazırladıkları rapor üzerinden atamaların rektör tarafından yapılacak olması objektif bir değerlendirme sistemi değildir.

Her yükseköğretim kurumunun kendi sözlü sınav esasları ve usulünü belirlemesi, yükseköğretim kurumları arasında çok farklı uygulamalar ve adil olmayan sonuçları birlikte getirmesinin yanı sıra, doçentler arasında nitelik farklılıklarını da birlikte getirecektir.

TÜM BU AÇIKLANAN NEDENLERLE, YÜKSEÖĞRETİM KURUMLARINA EK KOŞUL OLARAK SÖZLÜ SINAV GETİREBİLMESİ OLANAĞI TANIYAN HÜKÜM, KANUN TEKLİFİNDEN ÇIKARILMALIDIR.

Bunun yanı sıra teklif metninin komisyondan geçen 5 inci maddesi ile Doçentlik dil puanı 55'e indirilmektedir. Akademisyenlerin bilimsel araştırma yapabilmeleri için dil hususunda donanımlı olmaları gerektiği bilim insanları tarafından kabul görmüş bir durumdur. Bu nedenle doçentlikte dil puanı uygulamasının mevcut haliyle veya mümkünse daha da geliştirilerek devam ettirilmesi uygun olacaktır. Bilim insanı kendi alanında dünyadaki bilimsel gelişmeleri takip etmek, onlardan yararlanmak ve katkı sunmak durumundadır. Bu nedenle dil bilmeden bunların yapılabilmesi mümkün değildir. Mevcut düzenlemede merkezi dil sınavının yanı sıra 150-200 kelimelik, okuduğunu anlama, anladığını anlatma şeklinde bir çeviri sınavı yapılmaktadır. Doçentlik düzenlemesinde yabancı dil konusu aynı şekilde devam ettirilmelidir. Aksi halde ciddi bir nitelik sorunu ortaya çıkacaktır.

Diğer bir konu ise doçentliklerini aldıkları halde, halen yardımcı doçent kadrosunda görev yapanların bu kanun kapsamında doçentlik kadrolarına atanmalarının sağlanması hususudur. Mevcut durumda yardımcı doçent kadrolarında olup doçent unvanını almış ancak bugüne kadar gerek kadro yokluğu, gerekse siyaseten ataması yapılmamış yüzlerce akademisyen atama beklemektedir. Doçent unvanını almış yardımcı doçentlerin doçentlik kadrosuna atanmaları üniversitelerde yaşanan akademisyen açığını da nispeten kapatacak, hak kaybının önüne geçecektir. Bu husus ile ilgili teklif metninde herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Kanun metninde doçent unvanını almış yardımcı doçentlerin, doçent kadrolarına atanmalarının önünü açacak şekilde düzenlemeye gidilmesi ortaya çıkabilecek hak kayıplarını engelleyecektir. Kadro verilemediği noktada doçent unvanını alan öğretim üyeleri tüm özlük haklarından yararlanabilmelidir.

- Teklif metninin 9 uncu maddesi ile 2547 sayılı Kanunun ek 27 inci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Yapılan yeni düzenleme ile ikinci öğretim ve tezsiz yüksek lisans ücretlerinin üniversiteler tarafından belirlenmesi öngörülmüştür. İkinci öğretim ve tezsiz yüksek lisans ücretlerinin üniversiteler tarafından belirlenecek olması ilk bakışta yetki devri ve işlerin hızlandırılması bürokrasinin ortadan kaldırılması gibi görünse de, uygulama da büyük sorunlara yol açacak bir durumdur. A üniversitesi ile B üniversitesi arasındaki ücret politikası farklılaşacak, üniversiteler arası makas daha fazla açılacak, nitelik sorunu ortaya çıkacaktır. Piyasacı bir yaklaşım ortamı doğacaktır. Bu hususla ilgili en doğru uygulama yetkinin Yükseköğretim Kurulunda kalmasıdır. Yükseköğretim Kurulu ise Bakanlar Kurulunda belirlenecek ücret politikası doğrultusunda hareket etmelidir. Aksi halde yükseköğretim kurumlarında bir piyasa oluşacaktır. Tüm bu nedenlerle yapılan bu düzenleme Sosyal Hukuk Devleti anlayışına uygun değildir. Kapitalist uygulamaların ortaya çıkardığı sonuçtur.
- Yasada öne çıkan önemli bir belirsizlik de geçen yıl yönetmelikte yapılan değişiklikte halen uygulanmakta olan doçentliğe geçiş kriterlerini tamamlayarak başvuru yapmış olan doçent adaylarının durumu ile ilgilidir. Teklif metninin 11 inci maddesi komisyonda çıkarılmıştır. Bu maddenin çıkarılması ile yayın aşamasını geçmiş sadece sözlü sınav aşamasını bekleyen doçent adaylarının durumu belirsizleşmiştir. 2017 yılı

Nisan dönemi ile ekim ayından aralık ayına ertelenen başvurusu yapılmış olan adayların başvuruları ne olacak? Bu adaylar eskiye göre mi yeniye göre mi değerlendirilmeye tabi tutulacaklar? Yoksa bunlara bir tercih mi sunulacak? Normal şartlarda Nisan ayında başvuru yapmış olanların jürilerinin belli olmuş olması ve şu anda jüri sözlü sınav aşamasında olmaları gerekiyordu. Belirsizlik ve sürecin nereye evrileceğinin bilinmemesi, o adayları da mağdur edecektir. Tüm bu nedenlerden dolayı kanun metninde bu adayların durumunu açıklayıcı bir madde/ifade bulunması ortaya çıkan bulanıklığı yok edecektir.

- Teklif metninin 14 üncü maddesi ile yardımcı doçentlikten “Doktor Öğretim Üyesi” kadrosuna geçiş yapacakların maaşlarına aylık yaklaşık 103 TL iyileştirme yapılmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi teklif metninin komisyon aşamasında görüşülmesi esnasında tüm akademisyenleri kapsayan (ortalama 800 TL) iyileştirme önergesi vermiştir. Bu öneri kapsamında Doktor Öğretim Üyeleri için ise 1200 TL iyileştirme teklif edilmiştir. Tarafımızca verilmiş bu önerge AKP’li üyelerin oyları ile reddedilmiştir. Bilindiği gibi akademisyenler maddi olarak istenilen düzeyde gelir elde edememektedirler. Özgür bilimsel çalışmalar yapacak olan akademisyenlerin mali olarak olumsuz koşullarda yaşamaları düşünülemez. Tüm bu nedenlerle Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu hususta verdiğimiz önerge, TBMM Genel Kurulunda yeniden gündeme alınmalıdır.
- Kanun metninin çeşitli maddeleri ile yeni düzenleme de görev tanımları “ÖĞRETİM GÖREVLİSİ” şekline dönüştürülen “uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlayıcısı” kadroları ile ilgili hususlardır. Öğretim Görevlisi kadrosuna atanmalarına rağmen uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlayıcılarına ders görevi verilmemesi öngörülmüştür. Mevcut düzenleme de Öğretim Görevlisi “Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır” şeklinde tanımlanmıştır. Kanun metni Öğretim Görevlisi kadrosuna atanan uzman, çevirici ve eğitim öğretim planlayıcılarından doktorasını yapanlara ders görevi verilebilecek şekilde düzenlenmelidir. Aksi halde Öğretim görevlisi kadrosunda olan kişilerin bazıları ders verebilirken bazıları ders veremeyecektir. Bu durum Öğretim Görevlisi kadrolarında bir ikilik ortaya çıkmasına neden olacaktır. Ayrıca üniversitelerde çalışma iklimi bozulacaktır. Kanunun tanım maddesinde ders görevi vermekle yükümlü kişi olarak belirtilmiş olmasına rağmen yeni düzenleme çelişkilere neden olacaktır. Mevcut durumda uzman kadrosunda bulunan kişilerin uygulamada farklılık olsa da ders görevi ve danışmanlık görevi verildiği bilinmektedir. Yapılan düzenleme “Öğretim Görevlisi” tanımı ile çelişmektedir. Ayrıca sonuçlarına bakıldığında ortaya bir belirsizlik çıkacaktır. Eski sistemde ders vermesine izin verilen kişilerin ders görevi alması engellenmiş olacaktır. Anayasa Mahkemesinin bazı kararlarına bakıldığında yapılan kanuni düzenlemelerin belirsizliğe yol açmaması yönünde hükümler bulunmaktadır. Bir başka deyişle, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri de “belirlilik ilkesi”dir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirli ve öngörülebilir kurallara bağlanmaksızın verilen yetkiler hukukî güvenlik sağlayamayacağı için Anayasa’nın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra, Kanunlar nihayetinde, devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülebilmesi için gerekli olan

hukuksal alt yapıyı oluşturmak, kamu yararını gerçekleştirmek ve uygulanmak amacıyla çıkarılır. Devlet etkinliklerinin düzenle sürdürülmesine engel olan, kamu yararına amacı taşımayan, kamu hizmetinin nitelikleriyle bağdaşmayan, hak, hukuk ve adalet anlayışına aykırı, makul olmayan ve uygulanabilirliği bulunmayan bir düzenlemenin, Anayasanın 2'nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi ile de bağdaştırılması imkansızdır. Bu açıdan bakıldığında yapılan düzenleme Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir.

- 15 Temmuz Darbe girişimi sonrasında Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında yetişmiş öğretim üyeleri KHK'lar ile ciddi haksızlığa uğramış ve süreç içinde haksızlığa uğradıkları neredeyse tüm eğitim kamuoyu tarafından kabul görmüştür. TBMM gündemine gelecek olan bu düzenleme ile ÖYP'lilerin uğradığı haksızlıkları giderme fırsatı ortaya çıkmıştır. Teklif metni komisyonda görüşülürken Cumhuriyet Halk Partisinin öncülük ettiği ve tüm muhalefet partilerinin ortak imzasıyla konuya ilişkin bir önerge verilmesine rağmen bu husus AKP'li üyelerin oyları ile reddedilmiştir. Sınavlarla kadrolarını hak eden ÖYP'lilerin bir bölümü üniversitelerce kadrolarına iade edilmişlerdir. Ancak ciddi sayıdaki ÖYP'li maalesef rektörler ve üniversite yönetimlerinin egolarının, inatlarının kurbanı olmuşlardır. Vicdani ve hukuki olarak kazanılmış bir hakkın OHAL fırsatı ile iptal edilmesi kabul edilemez. Kaldı ki; devletin güvenilirliği, devamlılığı ve ciddiyeti açısından hukuken de kanunlar geri işletilemez, kazanılmış haklar iptal edilemez.

Son YÖK toplantısında da konu Cumhuriyet Halk Partisi tarafından geniş olarak ifade edilmiştir. Bu kanun tasarısının bu haksızlığı gidermek için bir fırsat olduğunu, hakları teslim edilmeyen ÖYP'lilerin OHAL sonrası yargıya gittiklerinde YÖK, üniversiteler ve ülke için ciddi bir hukuki sorun olacağını, iç hukukta hakları teslim edilmese bile AHİM'e gitmeleri halinde ülkenin itibarı açısından da ciddi sorun olacağını, mali külfetlere yol açacağını, evrensel hukuk açısından davaları kazanacaklarını ancak devletine, akademiye küskün, güven duymayan bir akademisyen kitlesi yaratılacağı Cumhuriyet Halk Partisi tarafından her platformda dile getirilmiştir. Bu bağlamda; bu tasarı içinde birkaç önerge hazırlanmış ve komisyona sunulmuştur. Ancak yine ÖYP'lilerin hak kayıplarını engelleyecek önergemiz (kadrosu verilmeyenlerden bir defaya mahsus olmak üzere ölçütleri sağlayanların doktor öğretim üyesi kadrosuna atanmalarını içeren) AKP'li üyelerin oyları ile reddedilmiştir.

ÖYP hususunda, Cumhuriyet Halk Partisinin amacı, olabildiğince mağduriyetin giderilmesi, yıllarca emek ve bütçe harcanan kaliteli insan sermayemizin, her biri ayrı değer olan genç akademisyenlerin bir şekilde akademik ortama kazandırılmasıdır. Zira ülkemiz, aileler, kendileri, akrabaları, arkadaşları, öğretmenleri ve bu toplum bu insanlara çok emek harcamış ve yatırım yapmıştır. Böylesi değerli bilim insanlarını bir kalemde silecek kadar zengin değiliz. Onları bir gecede, bir paragraf kanun maddesi ile yok sayacak kadar vicdansız ve hukuksuz olamayız. ÖYP'lileri OHAL karmaşası ve acele bir yanlış karar ile binlerce değerli ve idealist genç akademisyeni ve onlara harcanan emeği, tek bir satır karar ile heba edecek kadar körleşmiş, duyarsız olmamalıyız.

Yardımcı doçentliği kaldırın, yükseköğretimde, özellikle de doçentlik süreciyle ilgili değişiklik öngören, 31.01.2018 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan ve 07.01.2018

tarihinde, bir hükmünde yapılan değişlikle TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu’nda kabul edilen “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”nin, kamuoyunda yeterince tartışıması imkânı sağlanarak ve yukarıda yer verdiğimiz görüş, eleştiri ve önerileri de dikkate alarak yeniden değerlendirilmesi/düzenlenmesi ve TBMM Genel Kurul’unda bu şekilde kabul gerekmektedir.

Gaye Usluer
Eskişehir

Mustafa Ali Balbay
İzmir

Bülent Yener Bektaşoğlu
Giresun

Ceyhun İrgil
Bursa

Muhalefet Şerhi

01.02.2018 tarih ve 2/2099 esas numaralı bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklik yapılmasına ilişkin AKP Grup Başkanvekili Sayın Mustafa Elitaş imzası ile TBMM Başkanlığına sunulan ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna sevk edilen kanun teklifine ilişkin Halkların Demokratik Partisi Grubu adına muhalefet şerhim aşağıdaki şekildedir.

Teklif incelendiğinde aşağıdaki hususlarda düzenlemeler yapıldığı anlaşılmaktadır.

- Teklifin 2 inci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile “Yardımcı Doçent” liğin tanımı “Doktor Öğretim Üyesi” olarak değiştiriliyor. Yine aynı madde ile “Okutman” ve “Öğretim Yardımcılarına dair tanımlamalar (Uzmanlar, Çeviriciler, Eğitim Öğretim Planlamacıları)” kaldırılıyor.
- Teklifin 3 üncü maddesi ile 2547 sayılı kanunun 11 inci maddesinde değişiklik yapılarak Üniversitelerarası Kurulun (ÜAK) yapısı değiştiriliyor. Buna göre Genel Kurmay Başkanlığının belirlediği profesör kurul üyeliğinden çıkartılıyor, 11 kişiden oluşan yönetim kurulu kuruluyor. Ayrıca ÜAK nın görevleri arasından doçentlik unvanını verirken oluşturduğu jüri tarafından yapılan sözlü sınav kaldırılıyor.
- Teklifin 4 üncü maddesi ile 2547 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılarak doktor öğretim üyeliği atama süreci düzenleniyor.
- Teklifin 5 inci maddesi ile 2547 sayılı kanunun 24 üncü maddesinde değişiklik yapılarak doçentlik başvuru ve atama süreci tek bir maddede yeniden düzenleniyor.
- Teklifin 6 ncı maddesi ile 2547 sayılı kanunun doçentlik atama sürecini düzenleyen 25 inci maddesi ile okutmanların atama sürecini düzenleyen 32 inci maddesi yürürlükten kaldırılıyor.
- Teklifin 7 inci maddesi ile 2547 sayılı kanunun 33 üncü maddesinde değişiklik yapılarak öğretim yardımcılığı kadroları (uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacıları) kaldırılıyor.
- Teklifin 8 inci maddesi ile 2547 sayılı kanunun 36 ncı maddesinde değişiklik yapılarak doktorasını tamamlamış araştırma görevlilerine ek ders ile sınav ücreti hakkı veriliyor.
- Teklifin 9 uncu maddesi ile 2547 sayılı kanunun Ek Madde 27 sinde yapılan değişiklik ile tezsiz yüksek lisans ücretlerini belirlenme yetkisi üniversitelere devrediliyor.
- Teklifin 10 uncu maddesi ile 2547 sayılı kanuna ek bir madde ihdas edilerek gizlilik kararı alınan tezler dışındaki tüm tezlerin Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılması öngörülüyor.
- Teklifin 14 üncü maddesi ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 12 inci maddesinde değişiklik yapılarak doktor öğretim üyelerinin ek ders ücret göstergeleri artırılıyor.

- Teklifteki diğer maddeler yukarıdaki değişikliklere uygun olarak yapılan düzenlemeleri içermektedir.

Teklifin genel gerekçe bölümünde üniversitelerin temel görevi “nitelikli insan kaynağını, Türkiye’yi uluslararası alanda rekabet edebilecek bilgi toplumunu yetiştirme” olarak ifade edilmiştir. Daha sonra öğretim elemanlarının hizmet gücünden verimli bir şekilde faydalanabilmesi için teklifin hazırlandığı belirtilerek “Yardımcı doçentliğin” 2547 sayılı kanunla sisteme girdiği ve üniversitelerin kendi tabii ihtiyacı ve doğası sonucu değil, o günkü sorunlara pratik çözüm üretmeye yönelik olmak üzere icat edildiği dile getirilmiştir.

Teklif ile doktoradan sonra doçentlikten önce zorunlu bir kademe olarak kabul edilmekte olan yardımcı doçentliğin kaldırıldığı, doktoradan sonra öğretim üyeliğine geçişin kolaylaştırıldığı ve sürecin hızlandırıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca teklif ile son yıllarda üniversite sayısının hızla artışına bağlı olarak Üniversitelerarası Kurul’un yapısı işlevsel hale getirildiği belirtilerek teklifin bütünü ile akademik yükseltmelerde daha şeffaf ve sorunları giderici, merkezîyetçilikten daha uzak bir YÖK yönetimi, üniversiteleri karar alma süreçlerinde daha öne çıkararak ve onların kendi markalarını oluşturmaya ve sistemde çeşitliliğe imkân tanıyan düzenlemeler öngörüldüğü vurgulanmıştır.

Teklifin genel gerekçesinde belirtilen bu hususlar ile teklifte yer alan maddeler üzerine değerlendirmelere geçmeden önce AKP iktidarlarının yükseköğretimin yönelik müdahalelerinin ele alınması söz konusu bu teklifin tüm boyutları ile anlaşılması noktasında bir zarurîyedir.

AKP Yükseköğretim Politikaları

16 yıllık AKP iktidarlarının yükseköğretime yönelik hayata geçirdiği tüm politikaların özünde piyasalaştırma, merkezileştirme, kadrolaşma amacı yer almaktadır.

Üniversite özerkliği ve akademik özgürlükler AKP iktidarlarının hiçbir zaman gündeminde yer almamıştır. Kuşkusuz üniversite özerkliği ve akademik özgürlükler konusu AKP iktidarlarından önceki hükümetler tarafından da gündeme alınmamış ve üniversiteler iktidarların müdahalelerine maruz kalmıştır.

Türkiye’de üniversitelere yönelik ilk kapsamlı müdahale 12 Eylül 1980 Darbesini gerçekleştiren cuntacıların 6 Kasım 1981 tarihinde çıkartılan 2547 sayılı yasa tasarısı ile Yükseköğretim Kurulunu (YÖK) kurlmaları olmuştur. Kuruluşu döneminde YÖK’e atfedilen temel görev, “asayiş sağlamak” gerekçesi altında bir yandan hocaları, öğrencileri, emek hareketlerini baskılamak diğer yandan da bilgi ve teknoloji oluşumunu, resmi ideoloji inşasını ve muhalif hareketleri kontrol ederek üniversitelerde itaat rejimini yaşama geçirmek olmuştur.

Vesayet kurumları ile mücadele edeceğini ifade ederek iktidar olan AKP iktidarı 1980 Askeri darbesini gerçekleştiren paşaların inşa ettiği YÖK gibi bir vesayet kurumu kaldırmak yerine 16 yıllık iktidarı boyunca her geçen gün daha da güçlendirmiştir. Yükseköğretimin merkezileştirilmesi, kolay ve hızlı bir şekilde yönetilebilmesi için YÖK’ün yetkileri çıkartılan kanun, kanun hükmünde kararname ve yönetmelikler ile her geçen gün biraz daha artırılmıştır. Söz konusu bu teklifte de YÖK’ün yetki alanını daha da genişleten düzenlemeler yer almaktadır.

AKP YÖK ile bir yandan bütün üniversiteleri tek bir merkezden kontrol etmeye çalışırken diğer yandan süreç içerisinde üniversiteleri adım adım piyasa koşullarına açmış ve ticarileştirmiştir. AKP iktidarları döneminde üniversiteler piyasanın gereksinimleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır. Bilimsel bilgi teknik bilgiye indirgenerek, üniversiteler önemli ölçüde piyasa taleplerine ve AKP'nin yönetsel/ticari stratejilerine ağırlık hale getirilmeye çalışılmıştır.

AKP iktidarı üniversitelere ayrılan kamusal kaynakları hızla kısıtlarken üniversiteleri kendi kaynaklarını yaratmaya yönlendirmiştir. Bu durum ticarileşme ve bilginin metalaşmasını beraberinde getirmektedir. Daha önceleri üniversite bileşenlerinin, ağırlıklı olarak öğrencilerin kooperatifler şeklinde işlettikleri kantinler yerini özel şirketlerin işlettiği kafeteryalara, üniversite kampüslerinde kurulan mini AVM'lere bırakmıştır. Üniversitelerin bilginin paylaşılması ve yayılması temelinde halk eğitimi şeklinde yürüttükleri çoğunluğu ücretsiz eğitim programları yerlerini birer umut tacirliğine dönüşmüş, fahiş rakamların talep edildiği sertifika programlarına bırakmıştır. Bu teklifte tezsiz yüksek lisans programları kapsamında öğrencilerden alınacak öğretim ücretlerinin üniversitelerce belirlenmesi yönündeki düzenleme bu politikaların devamı niteliğindedir.

AKP iktidarı teknokent, mesleki eğitim ve sanayi işbirliği adı altında üniversiteleri özel şirketlerin emrine sokmuştur. Üniversitelerde akademik kimlikler yerini girişimci kimliğine bırakmaya başlamıştır. Üniversitelerin fen bilimlerinden sermaye birikimine doğrudan katkı sağlamak üzere, "teknolojik ilerleme"yi hızlandırmak ve "pratiğe yönelik bilgi" üretmek için yararlanan piyasa; sosyal bilimlerden de kapitalist sistemin sınıf çelişkilerinin gizlenmesinde ve meşrulaştırılmasında, egemen düşünce ve değerleri güçlendirmek üzere bilgi üretme ve yaymada yararlanmak istemektedir. Sosyal bilimler de bu bağlamda iktidara hizmet ettiği sürece ayakta kalabilmekte ve desteklenmektedir.

AKP iktidarının eğitim politikalarının temelini yerleştiği ve bu teklifte de açıkça ifade ettiği rekabet savunusu üniversite özerkliği ve akademik özgürlükler açısından oldukça tehlikelidir. Günümüz neoliberal ekonomik sisteminin sihirli kavramlarından biri olan rekabet, hem kazananları hem de kaybedenleri barındırır. Rekabetin olduğu yerde yarı vardır. Bu yarı piyasa koşulları ve gereksinimleri belirlemektedir. Piyasanın ihtiyaç duyduğu, metalaşabilecek bilgiyi üretmeyen her üniversite, her bölüm, her akademisyen başarısız sayılarak önemsizleştirilmektedir. Üniversitelerde başarısızlık şimdilik bir kapanma anlamına gelmeyebilir, fakat kaynaklardan daha küçük bir pay alma ve bu yüzden çalışanlar ve öğrenciler için daha kötü koşullar demektir. Bu bağlamda rekabetin kaybedenleri kimi geride kalmış üniversiteler olabileceği gibi, piyasada kendine yer bulamayan sosyal ve beşeri bilim alanları da olabilmektedir. Çeşitli üniversitelerin felsefe ve antropoloji gibi bölümlerini "mezunları iş bulamıyor" ya da "döner sermayeye para getirmiyor" gerçekleriyle kapatmayı düşündüğü bilinen bir gerçektir.

Üniversitenin, aynı zamanda demokratik öznelere kendilerini şekillendirebilmesi, demokratik ilişki biçimlerini deneyimlenebilmesi ve iktidarın anti demokratik, çirkin yüzünün teşhir edilip ona karşı eleştirel bir muhalefetin geliştirilebilmesi açısından da son derece yaşamsal, kurumsal ve siyasal bir zemindir. Fakat bu siyasal zemin AKP iktidarlarını korkutmamıştır. Bu korku AKP'nin siyasal saikler ile yükseköğretime müdahalelerine hız kazandırmıştır. AKP'nin üniversitelere yönelik siyasal müdahaleleri bugünün üniversitesinin politik duruşunun ve dış dünyaya karşı tepki verebilecek niteliğinin bir mitos haline gelmesini sağlamıştır.

AKP'nin yükseköğretime yönelik en kapsamlısı müdahalesi 15 Temmuz darbe sonrası ilan edilen OHAL rejiminde gerçekleştirilmiştir. YÖK düzeni bugün 15 Temmuz darbe girişimi sonrası OHAL-KHK rejimi ile 12 Eylül'deki kuruluş formundan da daha otoriter, muhafazakâr, piyasacı ve hukuk dışı bir kurum haline gelmiştir. OHAL rejiminde:

- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan 1577 fakülte dekanın, yani tüm dekanların istifasını istedi.
- Darbe girişiminin hemen ardından üniversitelerden 4 bin 225'i akademisyen, 1117'si ise idari personel olan toplam 5342 kişi hızla görevden uzaklaştırıldı. İhraç edilen akademisyenlerin pasaportları iptal edilmiştir. Yabancı uyruklu imzacı akademisyenlerin çalışma izinlerini hukuksuzca iptal edilmiştir. TÜBİTAK, ihraç ya da açığa alınmış akademisyenlere ULAKBİM bünyesindeki dergilerde görev verilmemesini istemiştir. İhraç edilen akademisyenlerin özel alanda çalışmalarını bile engellenmiştir.
- 15 vakıf üniversitesi kapatılarak, bu kurumlarda çalışan 2808'i öğretim elemanı olmak üzere yaklaşık 6 bin kişi ise bir gecede işsiz kaldı.
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan 1577 fakülte dekanın, yani tüm dekanların istifasını istedi.
- 18 Ekim 2016 tarihinde 2016-2017 akademik yıl açılışı Sarayda yapılarak, rektörler cübbelerine iktidar iliği açtı, üniversitelerin kurumsal özerkliği ayaklar altına alındı.
- Disiplin yönetmeliği yeni suçlar da ihdas edilerek 12 Eylül'dekinden de daha ağırlaştırıldı.
- Bakanlara, YÖK'e, rektörlere istediği kişiyi herhangi bir soruşturma olmaksızın işten atma yetkisi verildi.
- Disiplin soruşturmalarındaki süreler kaldırıldı.
- ÖYP'li araştırma görevlilerinin kadrosu, üniversitelerde güvencesizliğin cisimleş hali olan 50/d kadrosuna dönüştürüldü.
- Görevden uzaklaştırma uygulamasındaki 3 aylık süre sınırı kaldırıldı.
- Rektörlük seçimleri kaldırılarak, rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanması sağlandı.
- 683 sayılı KHK ile hakkında "terör örgütü irtibatı" olduğu iddiasıyla adli soruşturma ya da kovuşturma yürütülen doçent adaylarının, doçentlik başvurusu yargı süresince durduruldu.
- Darbe girişiminin hemen ardından üniversitelerden 5 bine yakın akademisyen ihraç edildi.
- 15 vakıf üniversitesi kapatılarak, bu kurumlarda çalışan 2808'i öğretim elemanı olmak üzere yaklaşık 6 bin kişi ise bir gecede işsiz kaldı.
- Kurulan "Yükseköğretim Kalite Kurulu" ile üniversitelerin şirketleşmesi, öğrencilerin müşterileştirilmesi, akademik ve idari personelin de işçileştirilmesi hızlandırıldı.

- Meslek liselerindeki dönüşüme paralel biçimde gençlerin işçileştirilmesini hızlandırmak amacıyla yükseköğretim alanının ikinci YÖK'ü, Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu kuruldu.
- Organize sanayi bölgelerinde, organize sanayi bölgesi veya devlet üniversiteleri tarafından kurulan meslek yüksekokullarında öğrenim gören her bir öğrencinin işçileştirilmesi için eğitim desteği adı altında kaynak aktarılmasının önü açıldı.
- 06.2017 kabul edilen yasayla güvencesiz istihdamın kristalize hali olan 50/d ile istihdam araştırma görevlileri için temel istihdam haline getirildi. Doktoralı araştırma görevlilerinin sadece %20'si yardımcı doçentliğe yükselebilmesi, "doktora sonrası araştırmacı" adı altında esnek ve güvencesiz istihdamın kapıları ardına kadar açıldı.
- Performans denetimi akademik yükselmenin temel kriteri yapıldı,
- Fen ve mühendislik bilimlerindeki son sınıf lisans öğrencilerinin özel sektörde çalışması zorunlu kılındı.
- Üniversiteye giriş sisteminde temel sosyal ve fen bilimlerinin ağırlığı azaltıldı.
- Son olarak yardımcı doçentlik kaldırılması ve doçentliğin önemini azaltan yasal düzenleme meclis gündemine taşındı.

OHAL döneminde yükseköğretime yönelik tüm bu müdahaleler üniversitelerin içini boşaltmış ve akademinin iyice çoraklaşmasına neden olmuştur. Bu müdahaleler sonucu üniversiteler bilim, sanat ve felsefe alanlarında özgürleştirebilmek değil, aksine siyasal iktidara itaat eden, sermaye çevrelerinin ihtiyaçlarına uygun hareket etmeyi görev edinen, hakkaniyet ve liyakat ilkesini ortadan kaldırarak statüler dağıtan ve haksız zenginleşmelere kapı aralayan bir kurum haline dönüştürülmüştür.

Kısaca üniversitelerde bilimsel ve akademik değerler belirli siyasal amaçlar doğrultusunda kullanılmakta ve üniversitenin iç hiyerarşisi içerisinde özgür bilim, eleştirel düşünce yok edilmektedir. Aynı zamanda kendi "yandaşları" dışında kalan veya muhalif kimliği ile bilinen akademisyen ve idari ve teknik personelin özlük hakları gözetime ve bağlı oldukları birimlerin dışında görevlendirilerek sürgün, psikolojik baskı ve hatta işine son verme gibi tehditlere sıkça başvurulmaktadır.

OHAL sürecinin üniversitelerin geleceğine indirdiği en ciddi darbelerden birisi de rektörlük seçimlerinin kaldırılarak yerine doğrudan atama sisteminin getirilmiş olmasıdır. Rektörün, yükseköğretim kurulunun kararlarını uygulamak, üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını hazırlamak, öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirebilmek, güvenlik önlemlerini almak, bilimsel ve idari gözetim ve denetim yapmak gibi çok geniş yetkileri vardır. Rektörlük makamının böylesine aşırı yetkilerle donatılmasına, Cumhurbaşkanı'nın doğrudan atayabilmesi de eklendiğinde durumun vahameti derinleşmektedir. Çünkü Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen rektör, öncelikle üniversite bileşenlerine karşı değil, Cumhurbaşkanı ve dolayısıyla siyasal iktidara karşı sorumluluk hissetmektedir. Eğitim sendikaları yürüttükleri çalışmalarda, birçok üniversitede Rektör'ün ders programlarından jüriye, üniversiteye alınacak öğretim elemanlarından idari personel alımlarına kadar her şeyi tek başına belirlediğini, Rektör'le iyi geçinmeyen çalışanların hak ihlallerine maruz kaldığı, atama ve yükseltilmelerinin yapılmadığını bildirmiştir.

Üniversite rektörleri kendilerine tanınan olağanüstü yetkileri, akademik değerleri, etik ilkeleri ihlal edecek biçimde keyfi olarak kullanabilmektedirler. Örneğin, üniversitelerde rektör pozisyonundaki kişiler, üniversitelerin gerçek kadro ihtiyaçlarını göz ardı ederek eş, dost, akraba gibi yakın çevrelerine ve siyasal iktidarın önerdiği kişilere üniversite kadrolarını tahsis etmektedirler: Aşağıda son dönemde bu yönlü basına yansıyan birkaç haber örnek olarak sıralanmıştır.

- *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi:* Rektör Prof. Murat Türk, eşi Zeynep Türk'ü KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekan Vekili yaptı. YÖK görevden aldı. Rektör Türk ayrıca, akrabası Prof. Dr. Sabri Ulukanlı'yı rektör yardımcısı, Ulukanlı'nın biyolog eşi Prof. Dr. Zeynep Ulukanlı'yı Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi Dekan Vekili, akrabası Doç. Dr. Bülent Öz'ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü, Öz'ün eşi Gıda Mühendisi Doçent Tülin Öz'ü Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Müdürü olarak atadı. Eşinin dayısı Savaş Dünder'ı Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı, kuzeni Yrd. Doç. Dr. Behçet Dünder'ı Erzin Meslek Yüksekokulu Müdürü olarak görevlendirdi.
- *Ankara Üniversitesi:* Rektör Erkan İbiş yatay geçiş kontenjanını 4'ten 8'e yükseltti ve Başkent Tıp Fakültesi 3. sınıfta okuyan oğlu Can İbiş'in yatay geçiş ile Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne aldırdı. Can İbiş 6. sıradan yatay geçiş yaptı.
- *İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü:* Rektör Mustafa Güden, eşi Gülay Güden'i enstitünün Basın ve Halkla İlişkiler Birimi Şube Müdürü olarak atadı.
- *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi:* Rektör Alim Yıldız, bir yeğenini Cumhuriyet Üniversitesi vakfına genel koordinatör yaparken, diğerini ise Sosyal Bilimler Enstitüsüne sekreter olarak atadı. Alim Yıldız'ın kendisiyle aynı soyadı taşıyan yeğeni teknisyen Zafer Yıldız, Sosyal Bilimsel Enstitüsüne genel sekreter oldu. Diğer yeğen Mehmet Sakar ise Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı'na genel koordinatör olarak getirildi.
- *Pamukkale Üniversitesi:* Rektör Prof. Hüseyin Bağ, öğretmen olan eşi Derya Bağ'ı İslami İlimler Enstitüsü'ne sekreter olarak atadı. Tepkilerin üzerine ise YÖK atamayı iptal etti.

AKP iktidarının geliştirmiş olduğu tüm bu politikalar, yükseköğretime yönelik müdahaleler akademik personeller üzerinde çok sayıda olumsuz etkiye neden olmaktadır. Bu etkilerinde bazıları sıralanacak olursa:

- Akademik personeller geçmişe oranla hızlı bir statü kaybı yaşamaktadır.
- Akademi de esnek, güvenceden uzak ve düşük ücretli istihdam yaygınlaşmaktadır.
- Muhafif, demokrat, sosyalist kimliğe sahip akademisyenler ile iktidarın son dönemde yeni resmi ideolojinin temel kavramları olan “milli” ve “yerli” kategorisinde görmediği, iktidarına biat etmeyen, iktidar övgüsü yapmayan akademisyenlere mobbing uygulanmaktadır. .
- Akademik personel başına düşen öğrenci sayısı artarken, araştırmalara ayrılan fonlar azalmaktadır.
- Akademik personelin kolektif gücü zayıflamaktadır.
- Araştırma süreçlerinde seçilmiş üniversite organlarının kararları yerine yönetsel hiyerarşi ağırlık kazanmaktadır.

- Akademik yükselmeye yabancı dil bilgisi, yayın sayısı, yükselme ve atamalarda keyfi uygulamalar, bürokratik işleyiş, kurumsal çatışmalar, torpil, kayırma, siyasi baskı etkili olmaktadır.
- Akademik yükselmeye üniversite kurullarının etkileri hızla azalırken yönetsel süreçlerin etkisi artmaktadır. Diğer bir ifade ile akademik yükselme de yerindelik yerini merkezi kararlara bırakmaktadır. Bu durum üniversiteye, üniversite geleneğine, bilgiye, bilime odaklı değil merkezi siyasi yapılara, iktidara odaklı bir akademisyen kimliği dayatmaktadır.
- Öğretim elemanları, akademik yükselme ve atmalarda kayırmacılık ve yeterlik esasına dayanmayan durumların sıklıkla yaşandığını dile getirmektedirler.
- Akademik yükselmeye getirilen puanlama sistemi akademisyenler üzerinde yayın baskısı oluşturmaktadır. Yayın üretiminde bilimsel nitelik yerini yeterli olan puanlara erişmek için gerekli niceliğe indirgemektedir. Bu durumda Türkiye’de yayın kalitesini hızla düşürmektedir. Benzer durum akademik teşvik alabilmek içinde yeterli sayıda yayına ulaşabilme durumunda da gözlenmektedir.
- Akademik atama ve yükseltme süreçlerinde kadro tahsislerinden kadroların kullanılmasına, bölüm ve anabilim dalı başkanlıklarının belirlenmesinden akçeli işlerde görevlendirileceklerin belirlenmesine kadar hemen her konuda yandaşlık temel kriter haline gelmiş, liyakat ve demokrasi ortadan kalkmıştır. Araştırma görevlileri aynı işi yapmalarına rağmen 33/a, 50/d, ÖYP gibi birbirinden farklı özlük haklarına sahip kadrolarda çalıştırılmıştır. 50/d kadrosunda çalıştırılan araştırma görevlileri lisansüstü eğitimleri tamamlandığında, görece daha güvenceli kadrolara aktarılmayarak işlerine son verilmektedir. Bazı üniversitelerde bu geçişler belirli kriterlere bağlanarak yapılmakta, bazılarında ise bu geçiş imkânı üniversite yönetimlerinde kullanılmamakta, dolayısıyla araştırma görevlilerinin görece güvenceli kadrolara geçişleri keyfi bir biçimde engellenmektedir.

Yükseköğretimin içinde bulunduğu bu tablo içerisinde söz konusu teklif incelendiği zaman:

AKP Genel Başkanı Erdoğan 26 Temmuz 2017 tarihinde Saray’ında gerçekleştirdiği İslam Dünyası Yükseköğretim Alanının Oluşturulması Toplantısının açılış konuşmasında “Ülkemdeki rektörlerimizden de ricam var. YÖK Başkan’ımız ile de bunu konuşuyorum. Allah aşkına şu yardımcı doçentlik olayı nedir? Şunu bir gözden geçirin. Yardımcı doçentlikle ön kesiyoruz. Dünyanın kaç yerinde acaba yardımcı doçentlik var? Ben araştırdığım yerlerde doğrusu böyle bir mekanizma pek görmüyorum. Bunu birileri birilerini oyalamak için yapmışlar. Bu, gerçekten ilmiye sınıfına bir paravan, engel oluşturuyor. Bunu aşmamız lazım ve aşacağımıza inanıyorum” ifadelerini kullanmasının ardından yardımcı doçentliğin kaldırılmasına dair süreç başlamıştır. Diğer bir ifade ile bu teklif Erdoğan’ın TEOG’un kaldırılması, Yükseköğretime Geçiş Sınavlarının yeniden düzenlenmesi gibi eğitim alanına doğrudan tepeden müdahalesinin örneklerinden biridir. Değişiklik talebi toplumdan, üniversitelerden, üniversite bileşenlerinden, TBMM Eğitim Komisyonu ya da üyelerinden, eğitimcilerden, eğitim sendikalarından ya da doğrudan konunun öznesi olan öğretim üyelerinden değil Saray’dan gelmiştir. YÖK bu talebi emir telakki ederek yardımcı doçentliğin kaldırılması için çalışmalarına başlamışlardır.

Teklifin genel gerekçesinde yardımcı doçentliğin 2547 sayılı Kanun ile sisteme girdiği, anılan bu kadronun üniversitelerin kendi tabii ihtiyacı ve doğası sonucu değil, o günkü sorunlara pratik çözüm üretmeye yönelik olmak üzere icat edildiği belirtilmektedir. Gerekçe kısmında yer alan

bu tespit YÖK'ün şu an içerisinde bulunduğu ve bu teklifin hazırlanma sürecini özetler niteliktedir. Bu teklif de Erdoğan'ın talebi doğrultusunda YÖK'ün pratik bir çözüm üretmek için hazırladığı bir icattan ibarettir.

YÖK bu teklifi Saray'dan gelen emirler doğrultusunda kapalı kapılar ardında hazırlanmıştır. Düzenlemenin muhatapları tarafından mümkün olan en geniş katılımı kamuoyunun bilgisi dâhilince açık ve şeffaf bir şekilde yürütülmemiştir. Tüm tarafların (sendikaların, sivil toplum örgütlerinin, akademisyenlerin, siyasilerin, eğitimcilerin, vd) görüş ve önerileri alınmamıştır. Sadece teklifin ilk hali hazırlanıp meclise sunulduktan sonra TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerine "göstermelik" olarak nitelenebilecek bir davetle bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Teklifin gerekçe kısmı incelendiği zaman yardımcı doçentliğin yerine doktor öğretim üyeliğinin neden ve niçin ikame edildiği, öğretim yardımcılığı statüsünün neden kaldırıldığı, öğretim yardımcılığı kadrosunun neden öğretim görevlisi kadrosuna dönüştürüldüğü açık ve ikna edici bir şekilde açıklanmamıştır.

Teklifin gerekçesinde akıllara ziyan bir tespitte yer almaktadır ki o da *"Teklif ile akademik yükseltilmelerde daha şeffaf ve sorunları giderici, merkezîyetçilikten daha uzak bir YÖK yönetimi, üniversiteleri karar alma süreçlerinde daha öne çıkaran ve onların kendi markalarını oluşturmaya ve sistemde çeşitliliğe imkan tanıyan düzenlemeler öngörülmektedir"* şeklindeki ifadedir. Üniversite özerkliğini ortadan kaldıran, yükseköğretimde merkezleşmenin dinamiği olan temel kurumun 1980 Askeri darbesini gerçekleştiren cuntacıların icadı olan YÖK olduğu bilinmektedir. Teklifin gerekçesinde yer alan *"merkezîyetçilikten uzak YÖK yönetimi"* kavramı açıklanmaya muhtaçtır. Siyasi iktidarın talepleri doğrultusunda üniversitelerde hangi bölümlerin açıp kapatılacağına, bölümlerin kontenjanına, okutulacak derslere, derslerin içeriğine, kadro ilanlarına, bilimsel araştırma süreçlerine, projelere, teşvik ve desteklere kadar yükseköğretimde her alana belirleyici bir konumu olan, akademinin ve gençliğin yüklediği ilerici rolü bastırma, iktidara biat kültürünü yaygınlaştırma, demokratik, muhalif, sosyalist, örgütlü bir kimliğe sahip akademisyenleri baskılama, ihraç etme gibi örtülü amaç ve rolleri olan YÖK'ün merkezîyetçilikten uzak bir yönetime sahip olması ne demektir? Yükseköğretimde merkezîyetçiliğin diğer adı doğrudan siyasi iktidarın kontrolü altında olan YÖK'tür. Kaldı ki bunun farkında olan ve verdiği olanakları sonuna kadar kullanan AKP iktidarı yaptığı yasal düzenlemeler ile YÖK'ün yetkisini her geçen gün daha da artırmaktadır. 2018 bütçesinde bir önceki yıla oranla YÖK'ün bütçesini %100'e yakın bir oranda artırmıştır.

Yükseköğretim kanunu ile diğer bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını öngören bu teklifte siyasi iktidar muhatapların ve toplumun yardımcı doçentliğin kaldırılmasına odaklanılmasını istediği aşıkardır. Teklif yardımcı doçentliğin adının "yardımcı" kelimesinin oluşturduğu algı sorunu nedeni ile değiştirilmesi, üniversite ödeneklerinin artırılması gibi olumlu bir kılıf ile süslenmiş olmakla birlikte özünde bir Truva Atıdır. Çünkü bu teklif ile akademik atama ve yükselme kriterleri yeniden düzenleniyor. Merkezîyetçilik daha da kurumsallaşıyor. Bu teklif yükseköğretime yönelik AKP iktidarının son dönemde gerçekleştirdiği kapsamlı müdahaleler ile birlikte değerlendirildiği zaman sadece bir isim değişikliğinden ibaret olmadığı açıkça gözükmektedir. Bu açıdan Erdoğan'ın ifade ettiği sözler gerçekte bizim kadrolarımızın önünü niçin açmıyorsunuz? Neden bir an önce bizim kadrolarımız doçent ve profesör olamıyor? Bunun önünde hangi engeller varsa bir an önce kaldırın talimatıdır. Bu talimatı alan YÖK ve AKP iktidarı çareyi öğretim üyeliğine atama koşullarını esnetmekte bulmuş görünüyorlar.

Yardımcı Doçentliğin yerine Doktor Öğretim Üyeliğinin İkame Edilmesi

Teklifin 2 inci ve 4 üncü maddeleri yardımcı doçentliğin yerine doktor öğretim üyeliğinin ikame edilmesi ile ilgilidir. Teklifin gerekçe kısmında her ne kadar yardımcı doçentliğin kaldırıldığı ifade edilse de özünde yardımcı doçentliğin denk geldiği statünün kaldırılmadığı ve sadece bir isim değişikliğine gidildiği ortadadır.

Öğretim üyeliğine ilişkin diğer ülke örnekleri incelendiği zaman ikili (professor, associate professor veya associate lecturer) veya üçlü (professor, associate professor veya associate lecturer, assistant professor) hiyerarşik yapıyla sıklıkla karşılaşılmaktadır. Türkiye'deki profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi şeklindeki akademik yapılanma Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İngiltere, Hollanda ve Almanya ile benzerlik göstermektedir. Türkiye'de öğretim üyeliğinde üçlü kariyer basamağı sistemi olmakla birlikte mevzuat doktora sonrası doğrudan doçentlik unvanı almaya imkân sağlamaktadır. Bu anlamda esnek bir yapı söz konusudur. Fakat pratikte ise üçlü yapı işlemektedir. Yardımcı doçentlik sözleşmeli ve güvencesiz bir istihdam statüsüne sahip olup bir geçiş adımı olarak sistemde yer alırken doçentlik ve profesörlük daimi, kadrolu ve güvenceli istihdam statülerine sahiptir.

Öğretim üyeliğinde daimi, kadrolu ve güvenceli istihdam statülü daha az hiyerarşik bir yapı içeren ikili sisteme geçiş yapılabilir. Fakat bu teklifte yardımcı doçentliğin kaldırılmadığı ve ilk basamağında güvencesiz, sözleşmeli istihdamın yer aldığı üçlü hiyerarşik yapının korunduğu görülmektedir. Öğretim üyeliğinin akademik yapılanmasında herhangi bir değişikliğe gidilmeyecekse neden böylesi bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur? Düzenlemenin nedeni teklifin gerekçesinde açıklandığı üzere sadece bir algı sorununu düzeltmekten mi ibarettir?

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerine yönelik YÖK tarafından yapılan bilgilendirme toplantısında doktorasını tamamlayan herkesin YÖK'ün oluşturacağı online sisteme kaydını yaptıracağı, yürüttüğü çalışmaları sisteme yükleyeceği, sistemin çalışmalara göre her doktora bir puan vereceği, üniversitelerin taleplerini anahtar kelimeler ile YÖK'e bildireceği, YÖK'ün bilgisayar ortamında puan sıralamasında ilk on adayı otomatik olarak üniversiteye bildireceğini ve üniversitenin bu adaylar arasında seçim yapacağı ifade edilmiştir. Bu durumun gerekçesi olarak da ısmarlama, adrese teslim, kişiye özel ilanların önüne geçmek olduğu, böylesi bir düzenleme ile daha tarafsız, objektif bir sistemin hayata geçirileceği ifade edilmiştir. Öncelikli olarak teklif incelendiği zaman milletvekillerine aktarılan böylesi bir düzenlemenin metinde yer almadığı görülmektedir. Kaldı ki adrese teslim ilan sorununun çözümü YÖK tarafından kurulacak merkezi bir sistem ile mümkün değildir. YÖK'ün etkisini artıran her düzenleme üniversitelerde kurumsal özerkliğe yönelik bir tehdittir. Kadro ilanlarının YÖK tarafından belirlenmesi kadrolaşma ve adam kayırmanın önüne geçemeyecektir. Aksine bu sürecin siyasi nüfuz etkisi de düşünülerek daha merkezi bir yerden yönetilmesine zemin hazırlayacaktır. Olması gereken kadro ilanlarına dair asgari ilkelerin belirlenmesi, bu süreçlerin üniversite yöneticileri tarafından değil kurulları tarafından yürütülmesi ve bağımsız denetim ve gözetime açık olmasıdır. Kadro açma ve bu kadrolarına ilişkin tüm kararlar üniversitelerce yürütülmelidir. Bu üniversite özerkliğinin olmazsa olmaz bir gerekliliğidir. Aksi takdirde YÖK tarafından ilan edilen kadrolara atanmalar üniversiteye, üniversitenin geleneğine değil siyasi iktidara, YÖK'e ve rektöre bağlı bir akademi oluşturacaktır. Ayrıca YÖK'ün aktardığı sistemde hangi üniversite, hangi bölümlerde kaç kadroya ihtiyaç olup olmadığına kim karar verecek. Kadroların üniversiteler arasında dağılımı nasıl yapılacaktır?

Bununla birlikte eğitim sendikaları kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu düzenlemenin örtük amaçları olduğunu dile getirmişlerdir. Açıklamada öncelikli olarak 18.06.2017 tarihinde TBMM’de kabul edilen düzenleme hatırlatılarak şu açıklama yapılmaktadır: “Söz konusu yasa ile güvencesiz istihdamın kristalize hali olan 50/d ile istihdam araştırma görevlileri için temel istihdam haline getirilmiş, doktoralı araştırma görevlilerinin sadece %20’sinin yardımcı doçentliğe/doktor öğretim görevlisine yükselebilmesi sağlanmış, “doktora sonrası araştırmacı” adı altında yardımcı doçentliğe/doktor öğretim görevlisine geçirilmeyenler için esnek ve güvencesiz istihdamın kapıları ardına kadar açılmış ve son olarak performans denetimi akademik yükselmenin temel kriteri haline getirilmiştir. Dolayısıyla her iki düzenlemeyi birlikte ele aldığımızda karşımıza “doktor öğretim görevlisi” kadrosunun, 4 yıllık sözleşme statüsü olmasına rağmen zaman içerisinde “ayrıcılık” bir kadroya dönüşmesinin ve güvencesiz istihdamın pekiştirilmesinin hedeflendiğini söylemek mümkündür.”

Teklifte mevcut yardımcı doçentlerin doğrudan doktor öğretim üyeliği kadrosuna alınacağı ifade edilmekte fakat yıllardır üniversitelerde kadro bekleyen doktor araştırma görevlileri yok sayılmaktadır. Diğer taraftan teklif yardımcı doçentlikteki güvencesi istihdama bir çözüm getirmemektedir.

Üniversitelerarası Kurulun Yapısının Değiştirilmesi

Teklifin 3 üncü maddesi ile 2547 sayılı kanunun 11 inci maddesinde değişiklik yapılarak Üniversitelerarası Kurulun (ÜAK) yapısı değiştirilmektedir. Buna göre Genel Kurmay Başkanlığının belirlediği profesör kurul üyeliğinden çıkartılmakta, 11 kişiden oluşan yönetim kurulu kurulmaktadır. Ayrıca ÜAK’nın görevleri arasından doçentlik unvanını verirken oluşturduğu jüri tarafından yapılan sözlü sınav kaldırılmaktadır. Doçentlik kriterlerini belirleme yetkisi ÜAK’dan alınarak yükseköğretim kurumuna devredilmektedir.

Bu düzenlemelere gerekçe olarak da son yıllarda üniversite sayısının hızla artması karşısında işlevselliği azalan Üniversitelerarası Kurul yapısının daha işlevsel hale getirilmesi ve Yükseköğretim Kuruluna katkısının artırılmasının hedeflendiği belirtilmektedir.

Genel Kurmay Başkanlığının belirlediği profesörün kurul üyeliğinden çıkartılması olumlu bir düzenleme olmakla birlikte teklifte asıl kritik nokta ÜAK bünyesinde bir yönetim kurulu kurulmasıdır. ÜAK ile her üniversite senatosunun o üniversiteden dört yıl için seçtiği profesör unvanına sahip öğretim üyelerinden oluşan geniş bir meclistir. Bu meclisin üniversitelerin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere önerilerde bulunmak, teşkilat ve kadro yönünden ve Yükseköğretim Kurulu kararları doğrultusunda üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak önlemleri teklif etmek, üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek, aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin ya da üniversitelere veya fakültelere bağlı diğer yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretimine ilişkin ilkeler ve süreler arasında uyum sağlamak, doktora ile ilgili esasları tespit etmek ve yurt dışında yapılan doktoraları, doçentlik ve profesörlük unvanlarını değerlendirmek, doçentlik sınavlarını düzenlemek ve ilgili yönetmelik gereğince doçent adaylarının yayım ve araştırmalarının değerlendirilmesi ve doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek ve jürileri seçmek gibi çok önemli görevleri bulunmaktadır. Bu süreçlerin mümkün olduğunca geniş bir katılımı ile işletilmesi, her üniversitenin bir temsilcisinin kurulda yer alması demokratik, yerinden, özerk üniversite yönetimi açısından oldukça önemlidir. Fakat bu düzenleme ile işlevsellik adı altında ÜAK’nın

meclis yapısı lağvedilerek neredeyse bütün görev ve yetkileri 11 kişiden oluşan bir yönetim kuruluna devrediliyor.

Doçentlik Unvanı ve Atama Sürecinin Değiştirilmesi

Teklifin 5 inci ve 6 ncı maddeleri ile 2547 sayılı kanunun 24 üncü maddesinde değişiklik yapılarak doçentlik ve atama düzenleniyor. 2547 sayılı kanunun doçentlik atamalarını düzenleyen 25 inci maddesi yürürlükten kaldırılıyor.

Doçentlik sınavı için aranan yabancı dil şartının 65'den 55'e düşürülmesi öngörülüyor. Türkiye'de akademisyenlerin en temel problemlerinden biri yabancı dil sorunudur. Kuşkusuz öğretim üyelerinin alanlarındaki yabancı literatüre hakim olmaları, yayımları takip edebilmeleri, kendi ürettiği çalışmaları yabancı dile çevirmesi, uluslararası bilimsel organizasyonlara katılması olması beklenen faaliyetlerdir. Bu faaliyetleri etkin bir şekilde yerine getirebilmek doğrudan yabancı dil bilgisi ile mümkündür. Bu hakikatten hareket ile sorunun kaynağı doçentlik başvurularında dil puanının kaç olması gerektiği değildir. Kaldı ki YDS ve YÖK-DİL gibi sınavların dil yeterliliğini sağlıklı bir şekilde ölçmediği, temel dil bilgisi ve sınav teknikleri ile söz konusu asgari puanların alınabildiği bilinmektedir. Burada temel husus akademisyenlerin dil yeterliliğini artırmak için neler yapılması gerektiğinin belirlenmesidir? Bu yönlü politikalar geliştirilmelidir? Kısa vadede mevcut lisansüstü eğitimini sürdüren veya tamamlayan bireylere ücretsiz katılabilecekleri yurt içinde ve yurtdışında eğitim olanakları geliştirilmelidir. Uzun vadede ise eğitim sistemi içerisinde en az bir yabancı dilin etkin bir şekilde nasıl öğretilebileceğine yönelik eğitim politikaları geliştirilmelidir. Bütün bunlarla birlikte AKP hükümetinin son yıllarda kendi kadrolaşmasının önünü açabilmek için her alandaki başvuru koşullarını esnekleştirdiği de bilinen bir gerçektir. Bu bağlamda doçentlik başvurularında dil şartının düşürülmesi başlı başına bu esnekleştirme politikası ile de doğrudan ilgilidir.

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın 31.12.2015 tarihinde web sayfasından duyurduğu ve Ekim 2016 dönemi doçentlik başvurularından itibaren uygulanacağını belirttiği şartlara göre doçent adayları için birtakım değişikliklere gidilmiştir. Yeni düzenleme ile doçent adayları verilen kriterler arasından 100 puan toplayarak doçentlik sınavına başvurabilecektir. Puan hesaplanmasında ise adayların yayın sayısı, yayınların yapıldığı yerler, akademik faaliyetler, atf sayıları, verilen dersler, yönetilen tezler gibi kriterler değerlendirilmektedir. Puanlama sistemi ile niceliğin ön planda tutulduğu bir sisteme geçiş yapılmıştır. Kısacası her şey sayısallaştırılarak bir performans değerine indirgenmektedir.

Bu sistemde farklı disiplinler arasındaki özgünlükler yok sayılmaktadır. Örneğin tıp alanında yayın yapmak ile bir sosyal bilim dalında yayın yapma şart ve koşulları birbirinden oldukça farklıdır. Akademisyenlerin belirttiği üzere nicel kriterlerin disiplinler çeşitliliği gözetmeksizin dayatılması nitelikli yayıncılığı desteklemediği gibi, akademik liyakatin de önünde bir engeldir.

Mevcut sistemde doçent adaylarının yapmış oldukları yayınların etki faktörü sınırlanması yoktur. Etki faktörü yüksek olan bir dergi yerine etki faktörü düşük olan bir dergide yayın yapmış olmak öğretim üyesinin gerekli kriteri sağlamasını engellemektedir. Diğer bir ifade ile nitelik bir tarafa bırakılırken nicelik belirleyici faktör olmuştur. Akademisyenleri sürekli

olarak kısa sürede çok sayıda yayın yapmaya zorlanmakta bu durumda çok sayıda etik ihlale, birbirini tekrar eden niteliksiz yayınların üretilmesine zemin hazırlamaktadır. Bilginin piyasadaki değerine oranla bir yayın piyasası söz konusu olduğu için piyasa için metalaşabilecek bilgiyi üretmeyen ya da daha az üreten birçok disiplinin büyük bir dezavantaja sahip olduğu da bir gerçektir. Böylesi bir ortamda akademisyenleri yayın baskısı altında bırakmak, akademisyenlere ya yayın yap ya yok ol demekten başka bir anlam ifade etmemektedir.

2547 sayılı kanunun doçentlik sınavını düzenleyen 24 üncü maddesinde doçentlik sınavı başvuru koşullarından biri “*Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirteceği görüş çerçevesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak*” şeklinde belirtilmektedir. Teklifte ise bu koşul “*Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek yeterli sayı ve nitelikte Özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak*” şeklinde değiştiriliyor. Bir ifadenin yerinin değiştirilmesi şeklinde yapılan bu düzenleme ile doçentlik unvanı başvurularında her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alınarak oluşturulacak bilimsel yayın ve çalışma kriterlerini belirleme yetkisi ÜAK’dan alınarak YÖK’e devrediliyor.

Teklifle doçentlik başvuru sürecini tamamlayan ve eser incelemesinde başarılı olan adaylara yapılan sözlü sınavın kaldırılması öngörülüyor. Doçentlik sözlü sınavlarında siyasi saikler ile karar verme, yanlı olma vb. sorunlar yaşandığı bilinmektedir. Fakat bu sözlü sınavlar ile adayların iletişim, ifade, anlatım vb. yazılı materyaller üzerinden ölçülemeyen yeterlilikleri tespit ediliyor. Kuşkusuz sözlü sınavların denetlenebilir, şeffaf ve tarafsız bir şekilde yapılması ve sonuç odaklı değil süreç odaklı bir ölçmeyi esas almasına yönelik düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır. Bununla birlikte sınavın kaldırılıp kaldırılmayacağı da tartışılmalıdır. Fakat AKP iktidarının sınavı kaldırın bu düzenlemesinin temelinde esnekleştirme çabasının olduğu açıkça görülmektedir. AKP iktidarı üniversitelerde boşalttığı kadrolara bir an önce hızlı bir şekilde kendi kadrolarını yerleştirme amacı taşımaktadır. Doçentlik unvanının verilmesinde sözlü sınavlarının kaldırılmasına yönelik bu düzenleme AKP iktidarının başvuru koşullarını esnekleştirme politikasından bağımsız düşünülemez.

Doktor Araştırma Görevlilerine Ek Ders ile Sınav Ücreti Hakkı Verilmesi

Teklifin 8 inci maddesi ile 2547 sayılı kanunun 36 ıncı maddesinde değişiklik yapılarak doktora tamamlamış araştırma görevlilerine ek ders ile sınav ücreti hakkı veriliyor. Mevcut durumda doktor araştırma görevlilerine maaş karşılığı 12 saat ders veriyordu. Bunun dışında herhangi bir ek ders ya da sınav ücreti ödenmiyordu. Doktor araştırma görevlilerine ek ders ve sınav ücreti verilmesi yönündeki bu düzenleme bu statüdeki öğretim elemanları açısından memnuniyetle karşılanmaktadır. Bununla birlikte araştırma görevleri ders yükleri dışında bölüm işlerini de yapmakla görevli öğretim elemanlarıdır. Tüm bunlarla birlikte akademik yükselme için araştırma ve yayın da yapmak durumundadırlar. Tüm bu sorumluluklar birlikte düşünüldüğünde araştırma görevlileri üzerinde aşırı bir iş yükü olduğu görülmektedir. Bu temelde araştırma görevlileri üzerindeki iş yükünü azaltmak, akademik gelişimleri için daha çok zaman kazandırmak amacıyla maaş karşılığı girmek zorunda oldukları ders saati sayısı düşürülmelidir.

Tezsiz Yüksek Lisans Ücretlerinin Belirlenme Yetkisinin Üniversitelere Devredilmesi

Teklifin 9 uncu maddesi ile 2547 sayılı kanuna Ek Madde 27 sinde yapılan değişiklik ile tezsiz yüksek lisans ücretlerinin belirlenme yetkisi üniversitelere devrediliyor. Bu düzenleme AKP hükümetinin üniversiteleri piyasalaştırma politikalarının bir devamı niteliğindedir. Tezsiz yüksek lisans programlarının paralı hale getirilmesi eğitimin metalaşmasının somut bir örneğidir.

Sonuç

Üniversiteler araştırma, eğitim ve bilginin yayılması görevlerini bütünlüklü bir şekilde toplum yararına yürütüldüğü kurumlardır. Mesleki veya teknik eğitim öğretim kurumları değildir. Bilimsel bilginin üretildiği mekânlardır. Üniversitelerde üretilen bilgi bilim ve toplum yararına olması temel bir ilkedir. Üniversiteler herhangi bir iktidar kaynağına değil topluma bağlı olmak zorundadır. Bu temelde devletin temel görevi, öğretim üyelerini görevlendirmek, maaşlarını ödemek ve çalışmaları için özgür bir ortam yaratmaktır. Devlet ve siyasal iktidarlar üniversiteler ile ilişkilerini sınırlamak zorundadır. Bu sınırlamanın oranı bir ülkede üniversitelerin ne kadar özerk ve akademik özgürlüklerin ne kadar gelişmiş olduğunun en temel göstergesidir.

Bilindiği gibi, Humbolt üniversite geleneğinde üniversitenin ‘gerçeği arama ve yayma’ işlevini yerine getirebilmesi için onun devlet ve piyasadan bağışık, bilim insanlarının ise akademik özgürlüğe sahip olması gerekir. Üniversite özerkliği sadece akademik alanda değil idari alanda da sağlanmalıdır. Üniversiteye ilişkin kararlar merkezi yapılar tarafından değil üniversite bileşenlerinin tamamının demokratik bir şekilde temsil edildiği kurullar tarafından alınmalıdır. Devletin, siyasi iktidarın, piyasa ilişkilerinin etkisinden korunmuş, gücünü ve meşrutiyetini kendi kurullarından alan bir üniversite özerk olabilir.

Lima Bildirgesi’nde de belirtildiği üzere, üniversite bileşenleri herhangi bir ayırım yapılmaksızın ve devletten ya da herhangi bir başka kaynaktan gelebilecek müdahale veya baskı endişesi taşımadan tek tek veya toplu halde felsefe, sanat yapma, bilgiyi araştırma, inceleme, tartışma, belgeleme, üretme, yaratma, öğretme, anlatma ve yazma yoluyla edinme, geliştirme ve yayma-iletme özgürlüğüne sahip olmalıdır. Bilim ancak böylesi bir ortamda ilerleyebilir. Üniversiteler toplumsal kalkınmaya ancak ve ancak böylesi bir özgürlük ortamında katkıda bulunabilir.

Mahmut Toğrul
Gaziantep

Muhalefet Şerhi

2/2099 Esas numaralı; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile akademik yükseltilmelerde daha şeffaf ve sorunları giderici, merkezîyetçilikten daha uzak bir YÖK yönetimi, üniversiteleri karar alma süreçlerinde daha öne çıkaran ve onların kendi markalarını oluşturmaya ve sistemde çeşitliliğe imkân tanıyan düzenlemeler öngörülmektedir.

Üniversiteler evrensel bilginin ve bilimin üretilip paylaşılarak insanlığın hizmetine sunulduğu kurumların adıdır. Türkiye’de 1933 yılında başlayan üniversite reform hareketi, 1980’lerin başında YÖK’ün kurulmasıyla devam etmiştir. Akademik unvanlar, genelde öğretim üyeleri ve yardımcı öğretim elemanlarından oluşmaktadır. Özellikle uzman, okutman, öğretim görevlisi, çevirmen ve eğitim-öğretim planlamacısı adı altındaki unvanlar öğretim görevlisi olarak birleştirilmesi yerinde olmuştur.

Doktorasını tamamlayan Arş. Görevlilerinin doktoralarını bitirdikten sonra ders verme hakkına kavuşması da diğer önemli bir adım olduğu kanaatindeyiz. Öte yandan, öğretim üyeliğinin başlangıç basamağı olan Yardımcı Doçentlik; özlük hakları noktasında bir haksızlığa uğramadan, Dr. Öğretim Üyesine dönüştürülmesi teklifi de kabul edilebilirdir. Bu konuda endişemiz; kadro atamaları yapılırken üniversitelere fazladan koşul koyma hakkının verilmesinin meydana getirebileceği üniversiteler arası uçurumlar.

Doçentlik unvanının merkezi bir sınav gereği eser incelemesi şeklinde yapılarak ÜAK tarafından verilmesi özellikle bazı uygulamalı alanlarda sözlü sınavının gerekliliği sorusunu akıllara getirmektedir. Dahası yine kadro atama koşulları noktasında üniversitelere ekstra yetki verilmesi de, beraberinde keyfi ve çok farklı uygulamaları getireceği endişeleri doğurmaktadır. Doçentlik yabancı dil puanının 55’e indirilmesi kulağa hoş gelse bile üniversiteler ve akademik camiada nihai ve kalıcı bir çözüm üretmemektedir. Çünkü evrensel kurumlarımız olan üniversitelerin bilim insanlarından, uluslararası etkileşim temininde iletişim kurma adına bir yabancı dilde gerekli olan okuyup anlama ve anladığını yazılı ve sözlü ifade edebilme özelliğine sahip olmaları beklenmektedir.

Bu noktada bugünkü sistemle bu kazanımın sağlanamayacağı açıktır. Bunun yerine öğretim üyeliğine ilk adım aşaması olan lisansüstü (doktora) aşamasında YÖK’ün koordinasyonu ile üniversitelerin yukarıdaki amaca matuf program ve kurslar düzenleyerek yabancı dil sorunu öğretim üyeliği öncesinde çözülmelidir.

Artık her ilde bir üniversitenin olduğu ve ülke genelinde 185 civarındaki genel sayı ışığında, özellikle ikinci öğretimin yeniden özendirilmesi olarak algılanacak ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans adı altında üniversitelere yetkiler verilmesi ve ücretlendirmenin de ilgili rektörlüklerce yapılması hem üniversiteler arası haksız bir rekabete ve fırsat eşitsizliğine neden olacak, hem de öğrencilere ağır mali yükler getirecektir. Dahası kurulan benzer fakülte ve benzer programlar sonucu veya ilgili üniversiteye maddi kaynak oluşturma adına herkese pedagojik formasyon vererek oluşturulan milyonlarca işsiz üniversiteliye bu defa yüksek lisanslılar ilave edilmiş olur. Hâlbuki hemen hemen her üniversitede lisansüstü programlar zaten bulunmaktadır.

Son bir husus olarak; üniversiteler arası kurulun ve onların yetkisiyle çalışacak olan yönetim kurulunun daha hızlı ve verimli çalışmasını temin edecek gerekli düzenlemelerin de ilave edilmesi birçok mağduriyeti önleyeceği gibi üniversitelerin daha verimli çalışmasına katkıda bulunacaktır.

12.02.2018

Kamil Aydın
Erzurum

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ELİTAŞ'IN TEKLİFİ

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1), (m) ve (n) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (o) ve (p) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“1) Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileridir.

m) Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyeleridir.

(1) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.

(3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan, akademik unvana sahip kişidir.

n) Öğretim Görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır.”

MADDE 3- 2547 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “, Genelkurmay Başkanlığının Silahlı Kuvvetlerden dört yıl için seçeceği bir profesör” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiş, (b) fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1), (m) ve (n) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (o) ve (p) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“1) Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileridir.

m) Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyeleridir.

(1) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.

(3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan akademik unvana sahip kişidir.

n) Öğretim Görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır.”

MADDE 3- 2547 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “, Genelkurmay Başkanlığının Silahlı Kuvvetlerden dört yıl için seçeceği bir profesör” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiş, (b) fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

“Kurul bünyesinde Yönetim Kurulu kurulur. Yönetim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul Başkanı ile fen-mühendislik, sağlık ve sosyal bilimler alanlarından üçer üye ve güzel sanatlar alanından bir üye olmak üzere toplam on bir üyeden oluşur. Üyeler, farklı yükseköğretim kurumlarında görev yapan profesör öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurul tarafından bir yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üniversitelerarası Kurul Yükseköğretim Kuruluna üye seçmek dışındaki görevlerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Yönetim Kurulu ayda en az bir defa toplanır. Yönetim Kurulu üyelerine, Yükseköğretim Genel Kurulu üyelerine ödenen tutarda huzur hakkı aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

“(6) Doçentlik başvurularında ilgili bilim veya sanat alanında jüriler oluşturarak adayların yayın ve çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esas ve usuller kapsamında değerlendirip, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik unvanı vermek,”

MADDE 4- 2547 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doktor Öğretim Üyesi

MADDE 23- a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara yükseköğretim kurumlarında ilgili birimlerin yönetim kurullarının görüşü alınarak rektör tarafından en çok dört yıl süre ile atama yapılır. Her atama süresi sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler.

b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Kurul bünyesinde Yönetim Kurulu kurulur. Yönetim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul Başkanı ile fen-mühendislik, sağlık ve sosyal bilimler alanlarından üçer üye ve güzel sanatlar alanından bir üye olmak üzere toplam on bir üyeden oluşur. Üyeler, farklı yükseköğretim kurumlarında görev yapan profesör öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurul tarafından bir yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üniversitelerarası Kurul Yükseköğretim Kuruluna üye seçmek dışındaki görevlerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Yönetim Kurulu ayda en az bir defa toplanır. Yönetim Kurulu üyelerine, Yükseköğretim Genel Kurulu üyelerine ödenen tutarda huzur hakkı aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

“(6) Doçentlik başvurularında ilgili bilim veya sanat alanında jüriler oluşturarak adayların yayın ve çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esas ve usuller kapsamında değerlendirip, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik unvanı vermek,”

MADDE 4- 2547 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doktor Öğretim Üyesi

MADDE 23- a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler.

b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

c)Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 5- 2547 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doçentlik ve atama

MADDE 24 - a) Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurulca belirlenen takvime göre yılda iki kez yapılır. Doçentlik başvuruları için aşağıdaki şartlar aranır:

(1)Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

(2) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezi bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak; doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek.

(3) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek yeterli sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

b) Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir.

c)Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 5- 2547 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doçentlik ve atama

MADDE 24 - a) Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurulca belirlenen takvime göre yılda iki kez yapılır. Doçentlik başvuruları için aşağıdaki şartlar aranır:

(1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

(2) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezi bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak; doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek.

(3) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek yeterli sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

b) Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın yayın ve çalışmalarını değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. Değerlendirmeye esas alınan bu raporların birer örneği, yayın ve çalışmaların incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir.

c) Üniversitelerarası Kurulca yeterli yayın ve çalışmaya sahip olduğuna karar verilen adaya doçentlik unvanı verilir.

ç) Doçentlik başvurularında adayların yayın ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

d) Yükseköğretim kurumları, doçent kadrosuna atama için, doçentlik unvanına sahip olmanın yanında Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim veya sanat disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler. Yükseköğretim kurumlarının belirlediği ek koşullar arasında sözlü sınavın yer alması halinde bu sınav Üniversitelerarası Kurul tarafından oluşturulacak jürilerce yapılır.

e) Doçentlik unvanına sahip olanlar yükseköğretim kurumları tarafından ilan edilen doçent kadrolarına başvurur. Doçent kadrosuna başvuran adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler her aday için ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.”

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın yayın ve çalışmalarını değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. Değerlendirmeye esas alınan bu raporların birer örneği, yayın ve çalışmaların incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir.

c) Üniversitelerarası Kurulca yeterli yayın ve çalışmaya sahip olduğuna karar verilen adaya doçentlik unvanı verilir.

ç) Doçentlik başvurularında adayların yayın ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

d) Yükseköğretim kurumları, doçent kadrosuna atama için, doçentlik unvanına sahip olmanın yanında Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim veya sanat disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler. Yükseköğretim kurumlarının belirlediği ek koşullar arasında sözlü sınavın yer alması halinde bu sınav Üniversitelerarası Kurul tarafından oluşturulacak jürilerce yapılır.

e) Doçentlik unvanına sahip olanlar yükseköğretim kurumları tarafından ilan edilen doçent kadrolarına başvurur. Doçent kadrosuna başvuran adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler her aday için ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

MADDE 6- 2547 sayılı Kanunun 25 inci ve 32 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi üzerinde yer alan “Öğretim Yardımcıları” orta başlığı yürürlükten kaldırılmış, aynı maddenin başlığı “Araştırma görevlileri” şeklinde ve maddenin (a) fıkrasında yer alan “öğretim yardımcılarıdır” ibaresi “öğretim elemanıdır” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin (b), (c), (d) ve (e) fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu yükseköğretim kurumunda haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Ancak yükseköğretim kurumlarının uygulamalı birimlerinde görev yapacak olan öğretim görevlileri için ders yükü aranmaz ve bunlara ders ücreti ödenmez. Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan araştırma görevlilerine talepleri üzerine ve üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi halinde ders görevi verilebilir. Bu şekilde ders görevi verilen araştırma görevlilerine haftada on iki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti, gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.”

MADDE 9- 2547 sayılı Kanunun ek 27 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 25 inci ve 32 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi üzerinde yer alan “Öğretim Yardımcıları” orta başlığı yürürlükten kaldırılmış, aynı maddenin başlığı “Araştırma görevlileri” şeklinde, maddenin (a) fıkrasında yer alan “öğretim yardımcılarıdır” ibaresi “öğretim elemanıdır” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin (b), (c), (d) ve (e) fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu yükseköğretim kurumunda haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Ancak yükseköğretim kurumlarının uygulamalı birimlerinde görev yapacak olan öğretim görevlileri için ders yükü aranmaz ve bunlara ders ücreti ödenmez. Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan araştırma görevlilerine talepleri üzerine ve üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi halinde ders görevi verilebilir. Bu şekilde ders görevi verilen araştırma görevlilerine haftada on iki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti, gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.”

MADDE 9- 2547 sayılı Kanunun ek 27 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

“Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinde hukuk, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme, bilgi teknolojileri ve ileri teknolojiler ile öğretmenlik alanlarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarının açılması, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücretleri, aşağıda belirtilen esaslara uyulmak kaydıyla ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ve belirtilecek tarihlerde asgari iki eşit taksitte alınan öğretim ücretleri, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün muhasebe birimi hesabına yatırılır.”

MADDE 10- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 40- Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.”

MADDE 11- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 75- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Üniversitelerarası Kurula doçentlik başvurusu yapmış olanlardan başvurusu sonuçlanmayanlar, talepleri halinde bir yıl süre ile başvuru yaptıkları dönemdeki mevzuat hükümlerine tabi olurlar.”

MADDE 12- 2547 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, 17 nci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “yardımcı doçentlerin” ibaresi “doktor öğretim üyelerinin” şeklinde, 18 inci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “yardımcı doçentten” ibaresi “doktor öğretim üyesinden” şeklinde, 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde, 29 uncu

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinde ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarının açılması, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücretleri, aşağıda belirtilen esaslara uyulmak kaydıyla ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ve belirtilecek tarihlerde asgari iki eşit taksitte alınan öğretim ücretleri, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün muhasebe birimi hesabına yatırılır.”

MADDE 10- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 40- Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.”

MADDE 11- 2547 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, 17 nci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “yardımcı doçentlerin” ibaresi “doktor öğretim üyelerinin” şeklinde, 18 inci maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “yardımcı doçentten” ibaresi “doktor öğretim üyesinden” şeklinde, 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde, 29 uncu

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, 40 ncı maddesinin (a) fıkrasında yer alan “ders vermekle görevli öğretim yardımcılarını” ibaresi “öğretim görevlileri”, (c) fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri ve” ibaresi “Milli Savunma Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile” şeklinde, 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de” ibaresi “araştırma görevlisi kadrosuna da” şeklinde, 53/E maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibareleri “doktor öğretim üyeleri” şeklinde, 65 inci maddesinin (a) fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyeliğine” şeklinde, ek 38 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinin; “yardımcı doçent” kadro unvanı ilgili mevzuatı uyarınca “doktor öğretim üyesi” şeklinde, “okutman”, “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadro unvanları ilgili mevzuatı uyarınca “öğretim görevlisi” şeklinde değiştirilir ve bu şekilde değiştirilen “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Okutman kadrolarına süreli olarak atanmış bulunanlar ise başka bir işleme gerek kalmaksızın “Öğretim görevlisi” kadrolarında süreli olarak istihdam edilmeye devam olunur.”

MADDE 14- 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, 40 ncı maddesinin (a) fıkrasında yer alan “ders vermekle görevli öğretim yardımcılarını” ibaresi “öğretim görevlileri”, (c) fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri ve” ibaresi “Milli Savunma Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile” şeklinde, 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de” ibaresi “araştırma görevlisi kadrosuna da” şeklinde, 53/E maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibareleri “doktor öğretim üyeleri” şeklinde, 65 inci maddesinin (a) fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyeliğine” şeklinde, ek 38 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinin; “yardımcı doçent” kadro unvanı ilgili mevzuatı uyarınca “doktor öğretim üyesi” şeklinde, “okutman”, “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadro unvanları ilgili mevzuatı uyarınca “öğretim görevlisi” şeklinde değiştirilir ve bu şekilde değiştirilen “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Okutman kadrolarına süreli olarak atanmış bulunanlar ise başka bir işleme gerek kalmaksızın “öğretim görevlisi” kadrolarında süreli olarak istihdam edilmeye devam olunur.”

MADDE 13- 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

“MADDE 3-Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı:

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve doktor öğretim üyelerinden oluşur.

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Doktor öğretim üyeleri, doktor öğretim üyesi kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlilerinden oluşur.

C) Araştırma görevlileri sınıfı:

Bu sınıf, araştırma görevlilerinden oluşur.

Öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerinin giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler”i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir.”

MADDE 15- 2914 sayılı Kanunun 12 ncı maddesinin 4 üncü sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4) Doktor öğretim üyesi kadrosunda bulunanlara %175”

MADDE 16- 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra da yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“MADDE 3- Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı:

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve doktor öğretim üyelerinden oluşur.

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Doktor öğretim üyeleri, doktor öğretim üyesi kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlilerinden oluşur.

C) Araştırma görevlileri sınıfı:

Bu sınıf, araştırma görevlilerinden oluşur.

Öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerinin giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler”i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir.”

MADDE 14- 2914 sayılı Kanunun 12 ncı maddesinin 4 üncü sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4) Doktor öğretim üyesi kadrosunda bulunanlara %175”

MADDE 15- 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra da yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

çıkarılmış; 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, okutmanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış; ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (f) bendi yürürlükten kaldırılmış; ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (f) bendi yürürlükten kaldırılmış; eki ek gösterge cetvelinin (d) sırasında yer alan “Yardımcı Doçentler” ibaresi “Doktor Öğretim Üyeleri” şeklinde değiştirilmiş, (e) sırasında yer alan “Öğretim Görevlisi, Okutmanlar, Diğer Öğretim Yardımcıları” ibaresi “Öğretim Görevlisi ve Araştırma Görevlileri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “, okutmanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (g) bendinde yer alan “yardımcı doçentlerdir” ibaresi “doktor öğretim üyesidir” şeklinde, aynı bendin (2) numaralı alt bendi ile (j) bendi aşağıdaki şekilde, (3) numaralı alt bendinde yer alan “Yardımcı doçent” ibaresi “Doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiş, (i) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.”

“(j) Araştırma görevlileri: Harp okullarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen diğer görevleri yapan öğretim elemanlarıdır.”

MADDE 18- 4566 sayılı Kanunun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

çıkarılmış; 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, okutmanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış; ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (f) bendi yürürlükten kaldırılmış; ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Yardımcı Doçent” ibaresi “Doktor Öğretim Üyesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve Okutman” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (f) bendi yürürlükten kaldırılmış; eki ek gösterge cetvelinin (d) sırasında yer alan “Yardımcı Doçentler” ibaresi “Doktor Öğretim Üyeleri” şeklinde değiştirilmiş, (e) sırasında yer alan “Öğretim Görevlisi, Okutmanlar, Diğer Öğretim Yardımcıları” ibaresi “Öğretim Görevlisi ve Araştırma Görevlileri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “, okutmanlar ile öğretim yardımcılarıdır.” ibaresi “ve araştırma görevlileridir.” şeklinde değiştirilmiş, (g) bendinde yer alan “yardımcı doçentlerdir” ibaresi “doktor öğretim üyesidir” şeklinde, aynı bendin (2) numaralı alt bendi ile (j) bendi aşağıdaki şekilde, (3) numaralı alt bendinde yer alan “Yardımcı doçent” ibaresi “Doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiş, (i) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.”

“(j) Araştırma görevlileri: Harp okullarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen diğer görevleri yapan öğretim elemanlarıdır.”

MADDE 17- 4566 sayılı Kanunun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

“MADDE 25 - Harp okullarında bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler ile öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak yer alan veya konu kapsamı itibarıyla öğretim elemanında mesleki tecrübe ve ihtisas gerektiren teorik ve uygulamalı dersler için, ilgili bilim dalında eğitim ve öğretim görmüş veya mesleki tecrübe ve bilimsel yayınları ile tanınmış asker veya sivil kişiler görevlendirilebilirler. Asker öğretim görevlileri 926 sayılı Kanuna göre atama veya geçici görevli olarak, sivil öğretim görevlileri ise Rektörün teklifi üzerine Milli Savunma Bakanının onayı ile boş öğretim görevlisi kadrolarına atanabilir veya sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Eğitim ve öğretimi destekleyici uygulama ve planlama faaliyetlerinde çalıştırılacak öğretim görevlilerine ders yükü verilmez.”

MADDE 19- 4566 sayılı Kanununun 27 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araştırma görevlileri

MADDE 27- Harp okullarının araştırma görevlisi olarak ihtiyaç duyacağı asker kişiler Türk Silahlı Kuvvetlerinin atanmaya ilişkin esas ve usullerine uygun olarak, diğerleri ise Milli Savunma Bakanlığının izni ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar. Atama süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler.”

MADDE 20- 4566 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin başlığı “Doktor öğretim üyesi kadrosuna atanma” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi”, ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde ve 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiş, 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmış, 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “ile okutanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“MADDE 25- Harp okullarında bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler ile öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak yer alan veya konu kapsamı itibarıyla öğretim elemanında mesleki tecrübe ve ihtisas gerektiren teorik ve uygulamalı dersler için, ilgili bilim dalında eğitim ve öğretim görmüş veya mesleki tecrübe ve bilimsel yayınları ile tanınmış asker veya sivil kişiler görevlendirilebilirler. Asker öğretim görevlileri 926 sayılı Kanuna göre atama veya geçici görevli olarak, sivil öğretim görevlileri ise Rektörün teklifi üzerine Milli Savunma Bakanının onayı ile boş öğretim görevlisi kadrolarına atanabilir veya sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Eğitim ve öğretimi destekleyici uygulama ve planlama faaliyetlerinde çalıştırılacak öğretim görevlilerine ders yükü verilmez.”

MADDE 18- 4566 sayılı Kanununun 27 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araştırma görevlileri

MADDE 27- Harp okullarının araştırma görevlisi olarak ihtiyaç duyacağı asker kişiler Türk Silahlı Kuvvetlerinin atanmaya ilişkin esas ve usullerine uygun olarak, diğerleri ise Milli Savunma Bakanlığının izni ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar. Atama süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler.”

MADDE 19- 4566 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin başlığı “Doktor öğretim üyesi kadrosuna atanma” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi”, ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde ve 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiş, 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmış, 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “ile okutanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

MADDE 21- 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde yer alan “ve okutmanları” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (ş) bendinde yer alan “yardımcı doçentleri” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, (2) ve (3) numaralı alt bentleri ile (ü) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (u) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişiyi,

3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan, akademik unvana sahip kişiyi,”

“ü) Araştırma Görevlileri: Polis yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme, uygulama ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen diğer görevleri yapan öğretim elemanını,”

MADDE 22- 4652 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlerin” ibaresi “doktor öğretim üyelerinin”, beşinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiş ve 29 uncu maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “öğretim elemanları ve öğretim yardımcılarına” ibaresi “öğretim elemanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanuna ekli cetvelde yer alan “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” ve “uzman” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.”

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20- 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ş) bendinde yer alan “yardımcı doçentleri” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde, (ş) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentleri ile (s) ve (ü) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (u) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“s) Öğretim Elemanları: Akademi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğü, enstitü, polis meslek eğitim merkezi müdürlükleri ve polis meslek yüksek okullarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini,”

“2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişiyi,

3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan, akademik unvana sahip kişiyi,”

“ü) Araştırma Görevlileri: Polis yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme, uygulama ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen diğer görevleri yapan öğretim elemanını,”

MADDE 21- 4652 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentlerin” ibaresi “doktor öğretim üyelerinin”, beşinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiş ve 29 uncu maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “öğretim elemanları ve öğretim yardımcılarına” ibaresi “öğretim elemanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanuna ekli cetvelde yer alan “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” ve “uzman” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

MADDE 24- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” ve “uzman” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 25- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 15 inci maddesinin başlığı “Doktor öğretim üyesi kadrolarına atanma” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibareleri “doktor öğretim üyesi”, ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 4752 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Astsubay meslek yüksek okullarında bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler ile öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak yer alan veya konu kapsamı itibarıyla öğretim elemanında mesleki tecrübe ve ihtisas gerektiren teorik ve uygulamalı dersler için, ilgili bilim dalında eğitim ve öğretim görmüş veya mesleki tecrübe ve bilimsel yayınları ile tanınmış asker veya sivil kişiler görevlendirilebilirler. Asker öğretim görevlileri 926 sayılı Kanuna göre atama veya geçici görevli olarak, sivil öğretim görevlileri ise Rektörün teklifi üzerine Milli Savunma Bakanının onayı ile boş öğretim görevlisi kadrolarına atanabilir veya sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Eğitim ve öğretimi destekleyici uygulama ve planlama faaliyetlerinde çalıştırılacak öğretim görevlilerine ders yükü verilmez.”

MADDE 27- 4752 sayılı Kanunun 21 inci ve 22 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmış, 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “ile okutmanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 23- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” ve “uzman” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 24- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 15 inci maddesinin başlığı “Doktor öğretim üyesi kadrolarına atanma” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçent” ibareleri “doktor öğretim üyesi”, ikinci fıkrasında yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- 4752 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Astsubay meslek yüksek okullarında bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler ile öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak yer alan veya konu kapsamı itibarıyla öğretim elemanında mesleki tecrübe ve ihtisas gerektiren teorik ve uygulamalı dersler için, ilgili bilim dalında eğitim ve öğretim görmüş veya mesleki tecrübe ve bilimsel yayınları ile tanınmış asker veya sivil kişiler görevlendirilebilirler. Asker öğretim görevlileri 926 sayılı Kanuna göre atama veya geçici görevli olarak, sivil öğretim görevlileri ise Rektörün teklifi üzerine Milli Savunma Bakanının onayı ile boş öğretim görevlisi kadrolarına atanabilir veya sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Eğitim ve öğretimi destekleyici uygulama ve planlama faaliyetlerinde çalıştırılacak öğretim görevlilerine ders yükü verilmez.”

MADDE 26- 4752 sayılı Kanunun 21 inci ve 22 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmış, 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan “ile okutmanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

MADDE 28- 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Milli Savunma Üniversitesinin; “yardımcı doçent” kadro unvanı ilgili mevzuatı uyarınca “doktor öğretim üyesi” şeklinde, “okutman”, “uzman” ve “eğitim ve öğretim planlamacısı” kadro unvanları ilgili mevzuatı uyarınca “öğretim görevlisi” şeklinde değiştirilir ve bu şekilde değiştirilen “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman”, “uzman” ve “eğitim ve öğretim planlamacısı” kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Okutman kadrolarına süreli olarak atanmış bulunanlar ise başka bir işleme gerek kalmaksızın “öğretim görevlisi” kadrolarında süreli olarak istihdam edilmeye devam olunur.

Uzman, eğitim ve öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta iken bu Kanunla öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılanlara ders görevi verilmez ve anılan personel bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta söz konusu kadro unvanları için öngörülen görevleri yapmaya devam ederler.”

MADDE 29- 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 8 inci maddesinde yer alan “öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı” ibaresi “öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 30- 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27- 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Milli Savunma Üniversitesinin; “yardımcı doçent” kadro unvanı ilgili mevzuatı uyarınca “doktor öğretim üyesi” şeklinde, “okutman”, “uzman” ve “eğitim ve öğretim planlamacısı” kadro unvanları ilgili mevzuatı uyarınca “öğretim görevlisi” şeklinde değiştirilir ve bu şekilde değiştirilen “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman”, “uzman” ve “eğitim ve öğretim planlamacısı” kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Okutman kadrolarına süreli olarak atanmış bulunanlar ise başka bir işleme gerek kalmaksızın “öğretim görevlisi” kadrolarında süreli olarak istihdam edilmeye devam olunur.

Uzman, eğitim ve öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta iken bu Kanunla öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılanlara ders görevi verilmez ve anılan personel bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta söz konusu kadro unvanları için öngörülen görevleri yapmaya devam ederler.”

MADDE 28- 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 8 inci maddesinde yer alan “öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı” ibaresi “öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29- 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

“EK MADDE 24 - Bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli cetvellerde; yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.”

MADDE 31- 78 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 32- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 22- Bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli cetvellerde; Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne tahsis edilen “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.”

“EK MADDE 23- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek bu Kanun Hükümünde Kararnameye bağlı cetvellere Üniversitelerarası Kurul bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 33- 190 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“EK MADDE 24- Bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli cetvellerde; yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.”

MADDE 30- 78 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman, uzman, çevirici, eğitim-öğretim planlamacısı” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 31- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 22- Bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli cetvellerde; Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne tahsis edilen “yardımcı doçent” kadroları “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” kadroları “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın dönüştürülmüş sayılır.

EK MADDE 23- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek bu Kanun Hükümünde Kararnameye bağlı cetvellere Üniversitelerarası Kurul bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 32- 190 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman” kadrolarında bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

MADDE 34- (1) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı Cetvelin "C- Aylıklarını 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa Göre Alanlar" kısmında yer alan "6- Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlar" ibaresi "6- Doktor Öğretim Üyesi kadrosunda bulunanlar" şeklinde, "8- Diğer öğretim elemanlarından" ibaresi "8- Öğretim Görevlilerinden" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- (1) Mevzuatta "yardımcı doçent"e yapılmış olan atıflar "doktor öğretim üyesi"ne, "okutman", "uzman", "çevirici", "eğitim öğretim planlamacısı"na yapılmış olan atıflar "öğretim görevlisi" ne yapılmış sayılır.

(2) Uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta iken bu Kanunla öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılanlara ders görevi verilmez ve bu personel bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta söz konusu kadro unvanları için öngörülen görevleri yapmaya devam ederler.

MADDE 36- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 37- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 33- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı Cetvelin "C- Aylıklarını 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa Göre Alanlar" kısmında yer alan "6- Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlar" ibaresi "6- Doktor Öğretim Üyesi kadrosunda bulunanlar" şeklinde, "8- Diğer öğretim elemanlarından" ibaresi "8- Öğretim Görevlilerinden" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 34- (1) Mevzuatta "yardımcı doçent"e yapılmış olan atıflar "doktor öğretim üyesi"ne, "okutman", "uzman", "çevirici", "eğitim öğretim planlamacısı"na yapılmış olan atıflar "öğretim görevlisi" ne yapılmış sayılır.

(2) Uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta iken bu Kanunla öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılanlara ders görevi verilmez ve bu personel bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta söz konusu kadro unvanları için öngörülen görevleri yapmaya devam ederler.

MADDE 35- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 36- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÜNİVERSİTELERARASI KURUL
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
AH	Avukat	4	1	1
AH	Avukat	7	1	1
TH	Mühendis	5	2	2
TH	Tekniker	7	1	1
GİH	Memur	8	5	5
TOPLAM			10	10

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ÜNİVERSİTELERARASI KURUL
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
AH	Avukat	4	1	1
AH	Avukat	7	1	1
TH	Mühendis	5	2	2
TH	Tekniker	7	1	1
GİH	Memur	8	5	5
TOPLAM			10	10

